

Tizen5

FESZÜLTSEÉG
FESZÜLTSEÉG

A HATÁRBAN
A HATÁRBAN

Rákospalota mellett
épülne akkumulátorgyár

Búcsú Mécs Imrétől

89 éves korában elhunyt
az egykori 56-os elítélt,
kerületünk díszpolgára

Hollywood
a Tizenötödikben

Interjú Bokor Balázzsal

Helytörténet

Nem múltó idő -
Vasbolt a Neptun utcában

Kormánypárti
csend

Heves vita övezi
a tervezett beruházást

A farsangi fánkokról,
avagy
a kráflitól a csőregéig

Cserna-Szabó András

- 3 Aktuális**
Kormánypárti csend – Beszámoló 2023 első testületi üléséről
- 4 Önkormányzati hírek**
- 5 Önkormányzati hírek**
- 6 Képviselői napló**
Barkóczy Balázs a pestújhelyi postahelyzet megoldásáról
- 7 Önkormányzat**
Interjú Farkas Edittel
- 8 Önkormányzat**
Egy igazi csodahely
- 9 Képviselőtábló, felhívások, pályázatok**
- 10 Főváros**
Megvalósuló álmok – egyre népszerűbb a közösségi költségvetés
- 12 Címlapsztori**
Feszültség a határban – Akkumulátorgyárat terveznek a szomszédba
- 14 Gyász**
Mécs Imrétől búcsúzunk
- 15 Vállalkozás**
Egy optimista fodrász megfigyelései
- 16 Művészbejáró**
Hollywood a Tizenötödikben – Interjú Bokor Balázssal
- 18 Interjú**
A kultúra alapszükséglet – Beke Károllyal beszélgettünk
- 20 Bátorságok könyve**
Drávucz Rita
- 21 Portré**
Olimpikon csokonais
- 22 Helytörténet**
A pestújhelyi vasbolt
- 24 Programajánló**
- 26 Ajánló**
- 27 Sport**
Ebből olimpia is lehet
A Dózsa olimpikon testnevelője
- 28 Gasztronómia**
Cserna-Szabó András és a farsangi fánk
- 30 Keresztretjtvény**

Víg napot, polgártárs!

A 2023-as év első lapszámát tartja a kezében, és amint látja, kicsit módosult a nevünk, mostantól kiolvashatóan Tizen5! Az üzemi híradót ennyivel le is tudnám, annyi mindenről lehet ugyanis beszélni. Például arról, hogy mennyire eltérő minőségű dolgok történhetnek egymástól tulajdonképpen pár kilométerre: eredeti terveim szerint a Tizenötödik határában lévő Origo Filmstúdió szerepelt volna a címlapon. Ami ott történik, magyar siker: Bokor Balázssal készült interjünkől is kiderül többek közt az, hogy már közel sem csak az árak miatt szeretnek blockbuster kategóriás filmeket forgatni Magyarországon, hanem azért, mert a szakmai háttér és a technikai felszereltség is indokolja azt. Ilyen az, amikor Magyarországon valami jól sülni el. És van egy másik határa is a kerületnek, a Főtől közös: oda éppen súlyosan környezetromboló akkumulátorgyárat és egy laza 4000 tonna veszélyes anyagot tároló raktárat terveznek. A részletekbe nem mennek bele, szerepel az két cikkben is, ahogy azt is elárulom, hogy vannak emberek, akik nálam jobban értenek az akkumulátoriparhoz. Csakhogy jól láthatóan ezeket a nálam jobban értő embereket sem kérdezte meg senki róla, egyáltalán biztonságos-e lakóházaktól gyalogtávra építeni ilyet. A határban lévő két projekt tehát ilyen alapon akár össze is hasonlítható: az egyik oldalon hozzáértő emberek jól kitalált koncepció alapján a megfelelő segítséget megkapva hoztak létre valamit, amire büszkék is lehetünk akár, a másikon valaki kitalálta, hogy a magyar ember márpedig minimum hátrafele nyilazásra született, de ha arra nem is, akkor akkumulátorok összeszerelésére napi több műszakban, ezért az érintettek megkérdése nélkül mindent ennek rendel alá. Sőt, nemcsak az érintettek kihagyásáról van itt szó: nulladik lépésként a biztonság kedvéért ez a „valaki” még azt is ellehetetlenítette, hogy az érintettek által a saját képviselőikre megválasztott társaság legalább értesülhessen a tervekről. Lelövöm a poént, a valaki a kormány, az ellehetetlenített társaság pedig az önkormányzat. Emiatt a történet miatt tolódik kicsit végül a határban zajló pozitív jelenség részletes bemutatása, de remélem, ettől még nem zárja be az újságot senki.

Fekő Ádám

TIZEN5

A XV. kerület közéleti lapja, 2023. február 15., XIII. évfolyam, 1. szám

Kiadja: Csokonai Kulturális Központ és Kommunikációs Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Felelős kiadó: Beke Károly ügyvezető Főszerkesztő: Fekő Ádám Szerkesztőség: 1153 Budapest, Bocskai utca 1–3.
Tel.: +36 1 720 5456, Tel./fax: +36 1 720 5457 ISSN 2786-2682
Tipográfia, tördelés: Tóth András László Nyomatás: CREVOCORP Kft., 1136 Budapest, Raoul Wallenberg utca 2.
Terjesztés: Fűrge Lábak Korlátolt Felelősségű Egyszemélyi Kft., 1153 Budapest, Pázmány Péter utca 96. fszt. 7.
A TIZEN5 legfrissebb hírei, tudósításai az interneten: www.csokonai15.hu; www.facebook.com/csokonai15/
Hirdetésfelvétel: hirdetes@csokonai15.hu; +36 30 166 1557.

A TIZEN5 következő megjelenése:
2023. március 1.

Lapzárta: 2023. február 21., 12:00
Az újságot szerdán, csütörtökön és pénteken terjesztik.
A lapzárta után érkezett anyagokat a szerkesztőség csak a következő lapszámban tudja közölni.

Az újságban megjelenő hirdetések és közlemények tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!

KORMÁNYPÁRTI CSEND

Heves vita a határba tervezett akkumulátorgyár körül

Fotó: Csokona115

Pofon az itt élőknek

Hatalmas pofont kaptak ma az itt élők a fideszesektől. Méltatlan, csak pártpolitikai szempontokat előtérbe helyező vita végén ugyanis a kormánypárti képviselők szavazatukkal azt támogatták, hogy közvetlenül a kerület határán 4000 tonna mérgező, rákkeltő anyagot tároljanak. Erről már a Képviselő-testület ülését követő sajtótájékoztatón beszélt Szilvágyi László. Elképesztő és Európában egyedülálló, hogy környezetvédelmi hatásvizsgálat nélkül bármilyen üzemet létesítsenek. Erről dr. Matlák Gábor alpolgármester beszélt a sajtótájékoztatóon.

Tóth Imre alpolgármester, a Mindenki a Tizenötödikért újra megválasztott frakcióvezetője bejelentette, hogy ezentúl minden testületi ülést követően értékeli az ott elhangzottakat egy sajtótájékoztató keretei közt.

Politikai nyilatkozatban tiltakoznak a Mindenki a Tizenötödikért frakció tagjai a kerulettől alig két kilométerre tervezett akkumulátorgyár és veszélyesanyag-raktár ellen. A képviselő-testület február 9-i ülésén az indítványt benyújtó képviselő arra figyelmeztetett, hogy a fóti üzemből 4000 tonna veszélyes, rákkeltő anyagot akarnak tárolni. A nyilatkozatot 16-an megszavazták, a fideszes képviselők viszont tartózkodtak.

Szöveg: Fazekas Ágnes

Kiemelt kormányzati beruházás. Ez a bűvös meghatározás, ami a Fidesz-kormány számára lehetővé teszi, hogy különböző kényes beruházásokat kivonják a kontroll alól – kezdte ostorozni a kormányt az ülésen Szilvágyi László, a sürgősségi indítvány betervezője. A Mindenki a Tizenötödikért politikusa szerint Orbánék az akkumulátorgyárak, raktárak telepítéséhez keleten találnak partnert: ott, ahol a munkajog, a környezetvédelem köztudottan nem számít.

Bár a fóti üzemből a XV. kerület határában épül, Rákospalota, Pestújhely, Újpalota vezetői egyetlen köz-

meghallgatásra kaptak csupán meghívót. A katasztrófavédelem december 23-án este hétkor adta ki a környezetvédelmi engedélyt, így a kerületek csak január második hetében, az igazgatási szünet után szerezhettek tudomást a döntésről. Cserdiné Németh Angéla polgármester hozzátette, hivatalosan senki nem tájékoztatta a kerületet a tervekről, pedig az itt élőknek igazán érinti a beruházás.

Farkas Edit, a Mindenki a Tizenötödikért frakció tagja néhány napja a gödi közmeghallgatáson járt, ahol a Samsung illetékesei egyetlen kérdésre sem adtak egyenes választ. Kiderült viszont, hogy 17 alkalommal bírságolták már meg a céget a tűzvédelmi

Sajnálom a fideszes képviselőket, amiért nekik akkor is görcsösen kell védeni a beruházást, igazodni a központhoz, ha ennek következtében esetleg több lesz helyben a rákos beteg

és a katasztrófavédelmi szabályok megszegése miatt. Fóton 4000 tonna veszélyes anyagot akarnak tárolni, a politikai nyilatkozat ez ellen született – fogalmazott Farkas Edit. Felszólította a kormánypárti képviselőket, mondják el a nyilvánosságnak: egyetértenek-e az előterjesztéssel.

Miután a fideszesek rendre igyekeztek másról beszélni, Tóth Imre alpolgármester közölte: sajnálja őket, amiért nekik akkor is görcsösen kell védeni kell a beruházást, igazodni a központhoz, ha ennek következtében esetleg több lesz helyben a rákos beteg. A nyilatkozat megszavazásakor ki fog derülni, mi a fontosabb számukra: a kerületiek védelme vagy a Fidesz érdeke.

Végül a beruházás ellen szót emelő és a fóti önkormányzat ez ügyben indított közigazgatási perét támogató nyilatkozatról név szerint szavaztak. Az indítványra tizenhatan igent mondtak, a Fidesz-KDNP frakció öt tagja tartózkodott.

Abban viszont minden képviselő egyetértett, hogy a Palota Tehetségfejlesztő Egyesületnek ne kelljen fizetnie a teremhasználatért. Szintén egyhangúlag megszavazták, hogy az értelmi sérülteket szolgáló szervezet (ÉTA), illetve a Palotai Polgárórság az általuk használt helyiségekért havonta csak az önköltségi ár öt százalékát fizesse.

Szépkorúként is fiatal maradt

A 90 esztendőös Vörös Károlynét köszöntötte otthonában Tóth Veronika alpolgármester. A jubileumi kort megérő hölgy egyike volt Újpalota első lakóinak. „Tavaly volt ötven éve, hogy ideköltöztünk a családdal” – mesélte az ünnepele. „Előtte a belvárosban laktunk egy szűk kis lakásban, azt sikerült elcserélnünk erre a hetedik emeleti ingatlanra.” Vörös Károlyné végigdolgozta az életét, utolsó munkakörében állatorvosok mellett végzett irodai munkát, nyugdíjba is innen ment. Az újpalotai születésnapos úgy érte el ezt a szép kort, hogy szinte semmilyen gyógyszerrel nem szedett életében, és élete folyamán orvosai segítségével egy daganatos megbetege-

déssel is megküzdött. Az egészségéhez pedig határtalan jókedv és életöröm is párosul. „Nagyon sokat köszönhetek a családomnak, a fiamnak, az unokámnak és a dédunokáimnak is. Nagy örömmel a legkisebb utódokkal, a 10 éves dédunokámmal mindig közösen ünnepeljük a születésnapunkat, így nekem is sokkal könnyebb elviselnem az évek múlását.” Az idős hölgy azt is elárulta, hogy a hétköznapi életben van egy titkos társa, egy Ödön nevű görögtektonós, mellyel immár 23 éve osztja meg újpalotai otthonát. „Ödön olyan, mint egy kutya, csak nem ugat. Mindenhova követ engem, így a lakás egyetlen pontján sem vagyok egyedül.”

Rákospalotai üdvözlés

Üdvözlés Rákospalotáról – Palota földjén címmel nyílt pénteken este kiállítás a Polgár Centrum Újpest Galériájában. A számos rákospalotai és újpesti helytörténeti relikviát tartalmazó közös kiállítás ünnepi megnyitóján Belán Beatrix, az Újpesti Kulturális Központ ügyvezetője és Beke Károly, a Csokonai Nonprofit Kft. ügyvezetője mondott köszöntőt. „Bízom benne, hogy Újpestről és a XV. kerületből is sok látogatónk lesz” – mondta Belán Beatrix, és külön köszöntötte a megnyitón résztvevő Cserdiné Németh Angéla XV. kerületi polgármestert. Beke Károly is azt hangsúlyozta, hogy a járvány idején rá lehetett döbbernünk arra, hogy mennyire nem ismerjük azokat, akik mellettünk laknak. Viszont megtanulhattuk, hogy együtt kell működnünk a szomszédainkkal. „A közös múlt bemutatásának örülök, azért is, mert a Rákospalotai Múzeum éppen szünetet tart, ám a régi fényképek, újságok és relikviák az együttműködésnek köszönhetően most mégis láthatók. Azt kívánom, hogy Újpest és a XV. kerület sokáig tudjon még együtt dolgozni!” A kiállítást Népessy Noémi, a Budapesti Történeti Múzeum főigazgatója nyitotta meg, aki a helytörténet és a lokális közösségek fontosságára hívta fel a figyelmet: „A települések beolvadtak ugyan 1950-ben a főváros közigazgatási vérkeringésébe, de a hosszú évek alatt Rákospalota megőrizte karizmatikus, a palóc örökségből merítő hagyományokon és közösségi összetartozáson alapuló karakterét.” A kiállítás április 1-ig látható, kedd és péntek között 10-től 18 óráig, máskor a ház programjához kell igazodni.

Fotók: Csokonai15

Könnyebb lesz az ittas vezetők kiszűrése

A 2022-es költségvetésében is támogatta a kerületi rendőrkapitányság működését az önkormányzat. A kétmillió forintos adományból pedig a rendőrök ismét fontos műszereket tudtak maguknak vásárolni. „Az első és legfontosabb, hogy a kétmillió forintból egy kiváló minőségű és hiteles légalkoholmérőt sikerült beszerezniük” – tudtuk meg Molnár Gábor rendőr alezredestől, kerületi rendőrkapitánytól. „Ez lényegesen meggyorsítja majd a munkánkat. A helyszínen ellenőrzést végző kollégáinknak ugyanis nem kell majd előállítaniuk az ittas vezetőket, nem kell szakértő bevonásával vér- és vizeletmintát venniük tőlük, hanem már a helyszínen képesek lesznek olyan adatokat rögzíteni, amit az ügyészség és a bíróság is elfogad. Így felgyorsul majd az ügyintézés is.” A rendőrkapitány elmondta, az önkormányzati támogatásból úgynevezett részeg- és drogoszeművegeket is sikerült beszerezniük, melyek prevenciós célokra lesznek majd használva. Cserdiné Németh Angéla polgármester január 18-án Tóth Veronika és Tóth Imre alpolgármesterekkel adta át a kerületi kapitánynak az önkormányzati adományt.

Újpalotai gólok az Egyesült Államokban

Január 29-én rendezték a tengerentúli női hoki-liga, a PHF All Star-gáláját, ezen három csapat lépett jégre: Kanada, az Egyesült Államok és a világválogatott. Utóbbi keretének két magyar állampolgárságú játékosa is volt: a torontói születésű Taylor Baker, és ami a kerületnek fontosabb, Garát-Gasparics Fanni, hiszen Újpalota szülöttjéről van szó. A jelenleg az Egyesült Államokban élő hokis nemcsak pályára csúszott a világválogatott színeiben, hanem mindhárom gólt is ő szerezte az így 3-2-re megnyert meccsen az USA ellen. „A szervezők megígérték, hogy annak a meccsnek a korongját elküldik majd nekem emlékebe” – nyilatkozta a sportoló az MTI-nek. Garát-Gasparics végül a döntőben is lőtt egy gólt, de ott már kikaptak 3-2-re Kanadától, így is ő lett a torna legeredményesebb játékosa.

Könnyű ügyintézés

„Örömmel tájékoztatjuk a kerület lakóit, hogy 2023. február 1-jétől egy modernebb és átláthatóbb önkormányzati honlappal találkozhatnak” – adta hírül az XV. Kerületi Önkormányzat honlapja. A változatlanul www.bpxv.hu címen elérhető oldalon továbbra is minden önkormányzattal kapcsolatos információt meg lehet találni, viszont könnyebben használhatóvá és akadálymentessé változott, megújult a kereső, miközben nőtt azoknak az ügytípusoknak száma, amiket már teljesen elektronikusan is el lehet intézni a honlapon keresztül. Fontos újítás továbbá a regisztrációhoz kötött online időpontfoglaló funkció is, amivel további várakozást előzhetünk meg.

Kövek emlékeznek

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület első ízben helyezett el „botlatóköveket” a XV. kerületben. A névvel, születési és halálozási dátummal ellátott arany színű kockákat olyan házak elé helyezik, ahonnan 1944–45-ben zsidó embereket deportáltak, és akik soha nem térhettek vissza. A nagy háború idején Éliás Béla pékmester Rákospalotán működtette üzemét. A zsidó származású mestert innen vitték munkaszolgálatra az óbudai téglagyárba, a férfi tévollétében a nyilasok elhurcolták lányát és feleségét is. „Az önkormányzat köszönettel tartozik a kezdeményezőknek, hogy ez a kis emlékhely megvalósulhatott Rákospalotán” – mondta Cserdiné Németh Angéla polgármester az átadáson.

Visszatértek a gyerekek

Véget ért a Csemetekert Bölcsőde és a Hétszínvirág Összevont Óvoda Mézes Tagóvodájának felújítása. A két intézmény pedig idén év elején vissza is költözhetett már a Nádastó utcai bölcsőből és az Aulich utcai óvodából Wesselényi utcai otthonába. Az önkormányzat még tavaly ősszel bruttó 220 millió forintból mindkét intézményt felújította. A munkálatok a Wesselényi utcai épület alsó szintjén levő bölcsődét és a felső szinten található óvodát egyaránt érintették, egyformán jól járnak a tetőszigeteléssel és a nyílászárók cseréjével is. A bölcsődében a legnagyobb változás az új és modern tálalókonyha kialakítása volt, melyben egy ipari mosogatógép és egy villanytűzhely is helyet kapott. De megújult a dolgozói öltöző és zuhanyzó, sőt a gondozók és dadusok egy kényelmes étkezőt is kaptak. Felújították a folyosókat is, ahol a szülők számára egy mosdót is kialakítottak, illetve a csoportszobák is megújultak, amelyek az új toléajtókkal kényelmesen egybenyithatókká váltak. Tihany Tímea bölcsődevezető elmondta, bár ezekben a hetekben újból be kell szoktatniuk a gyerekeket, azért már most nagyon élvezik az új munkakörülményeket. A Mézes tagóvoda dolgozói és növendékei szintén megújult csoportszobákba térhettek vissza az év elején. A beruházás érintette az emeleteket is, megújultak a burkolatok, a világítás és a bútorok is. Ide is új mosó- és mosogatógépek kerültek, és fel lettek újítva a mosdók, valamint az ovi tornaszobája is. A beruházást felügyelő Gazdasági Működtetési Központ műszaki igazgatója, Mona Péter elmondta, a kerületben szisztematikusan zajlik a bölcsődék és óvodák felújítása a továbbiakban is.

EGY IGAZI CSODAHELY

Sok szép napot akar szerezni a gondozottaknak Varga Gyöngyi

RIERSCH TAMÁS

A Szociális Munka Napja (november 12.) alkalmából az önkormányzat ősszel is jutalmazta azokat a dolgozókat, akik az elmúlt években, évtizedekben kimagasló teljesítményt produkáltak ezen a rendkívül érzékeny területen. Legutóbb az Év Szociális Munkása elismerést Varga Gyöngyi, a XV. kerületi Göncz Árpád Szociális Intézmény Fejlesztő Gondozó Központjának terápiás munkatársa vehette át.

„Gyöngyi már hosszú ideje csoportvezetőként dolgozik nálunk” – mondta Némethné Varga Viktória egységvezető. „Mindig precíz és korrekt volt, aki ráadásul jó szervező és kommunikációs készségekkel, kellemes empátiával rendelkezik. Mind a kollégái, mind pedig a szülők körében nagyon népszerű. A gondozottak pedig nagyon szeretik.”

Varga Gyöngyi egy véletlennek köszönhető pályaválasztásánál él, akkor még csak három-, később már ötgyermekes családjában ugyanis gyakran kerékpározott csemetéivel a Molnár Viktor utcában. „A 2000-es évek elején még egy könyvesboltban dolgoztam. A három gyermekem közül az egyik tanulási nehézségekkel küzdött, s mivel szerettem volna neki segíteni, előbb beleástam magamat a fejlesztőpedagógiába, később az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen munka mellett levelező szakon végzettséget is szereztem. Azon a bizonyos kerékpározáson csak a »fejlesztő« szó tűnt fel nekem az épület homlokzatán. Gondoltam, alaposabban is megnézem magammak.”

Az újjalotai anyuka 2007 májusában jelentkezett az intézmény akkori vezetőjénél, Kádas Endrénénél. „Aznapi, amikor betettem a lábamat az épületbe, éppen az egyik gondozott születésnapját ünnepelték. Furcsa volt hallani, amint a gondozók és gondozottak együtt énekelik a »Legyen még sok ilyen szép napod« dalt. Emlékszem, ennek láttán és hallatán még a könnyeim is kicsordultak.”

Szerencsére a FENO akkori vezetője gyorsan felfedezte a Gyöngyiben rejlő potenciált, az újjalotai anyuka végül munkába állt a Molnár Viktor utcai központban, s ma már nem is tudná máshol elképzelni az életét. „Ez egy csodahely, olyan, melyből nincs több, vagy csak nagyon kevés van. Itt ugyanis

nemcsak vigyázunk a súlyosan, halmozottan sérültekre, hanem megpróbáljuk őket fejleszteni is. Ez persze nem egy látványos dolog, ha azt elérjük, hogy szinten tudjuk tartani őket, akkor már eredményesek vagyunk. Ez egy olyan világ, amely a kívülről számunkra elképzelhetetlen csodákat rejt. A FENO-ban ugyanis egy labdával, egy zseblámpa fényével, de bármi aprósággal örömet lehet okozni. Ez az öröm pedig mindig ott van a gondozottak szemében.”

Szerencsére a FENO a fenntartó kerületi önkormányzat jóvoltából, illetve a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával az átlagnál is felszereltebb intézménnyé vált. Olyanná, mely példaértékű minden magyarországi

szociális intézmény számára. „Ebben a környezetben megváltozik az embernek a világról alkotott képe. Elfelejt saját problémáit, eltörpülnek a nehézségek, látva az itteni szülők áldozatos, küzdelmekkel teli életét. Ezeket a sérült fiatalokat, felnőtteket ugyanis születésükkor felváltották szüleik egy egész életre, és ezzel együtt jár az is, hogy saját életük lényegesen háttérbe szorul.”

Varga Gyöngyi ma már úgy érzi, kötelessége mindent megtennie azért, hogy a gondozottaknak „sok ilyen szép napjuk” legyen. És nagyon büszke rá, hogy a FENO munkatársaként erre lehetősége van.

“

Ebben a környezetben megváltozik az embernek a világról alkotott képe. Elfelejt saját problémáit, eltörpülnek a nehézségek, látva az itteni szülők áldozatos, küzdelmekkel teli életét

“

„A 15. KERÜLET 5. KÖRZETÉNEK RÁKOSPALOTAI LAKÓIT SZOLGÁLOM”

Évtizedek óta él a körzetben, minden utcát, teret, fát ismer. Farkas Edit pontosan tudja, hol, mi a gond, és mindig segíteni akar. Önkormányzati képviselőként közösséget szervezett Rákospalotán, Facebook-oldalán ma már több százan csevegnek egymással és vele arról, kinek mire lenne szüksége, milyen hibákat kellene a körzetben kijavítani, fejleszteni.

Szöveg: Fazekas Ágnes

Nem politikai oldalakat szolgál, hanem a 15. kerület 5. körzetének rákospalotai lakóit – tisztázza beszélgetésünk elején Farkas Edit. Mint monda, egy önkormányzati képviselőnek elsősorban a körzetében élőkért kell tennie, ezért amikor a covid idején a személyes találkozások pótlására közösségi oldalt indított, világossá tette: a körzetben mindenki és minden fontos számára. Akkor biciklivel járta az utcákat, és a maga készítette szórólappal toborozta a csatlakozókat. Azóta a Rákospalota 5. körzet csoportjának közel 670 tagja van. Először ennek a közösségnek számolt be a munkájáról, velük beszélt meg a programokat.

„Idén az utakat kellene elsősorban korszerűsíteni, de a megszorítások és hazai energiaárak miatt erre most sajnos kevés a forrás” – tárja szét karját a képviselő. Hozzáteszi, a Mindenki a Tizenötödikért frakció tagjaként mindent el-

követ a fejlődésért. Bár aránytalanul drága a kivitelezése, de ivókatat álmodik a játszótérre, magasságyásokat a kellemesebb közérzetért, mert fontos számára a zöldítés, faültetés. Harcol azért, hogy a Dugonics utcai Istvántelek vasúti megálló peronja biztonságosan megközelíthető legyen, a felüljárót elbontás helyett felújítsák, akadálymentesítsék.

Ebben az évben rendszeres beszélgetős délutánokat tervez a Rákos út 185. szám alatti képviselői irodájába. Hajdu László, a kerület korábbi parlamenti képviselője, volt polgármestere lesz Farkas Edit első vendége. Később Cserdiné Németh Angéla polgármesterrel, majd dr. Buzna Andrea főorvossal, a Rákos úti Szakrendelő főigazgatójával és a vezető védőnővel beszélgethetnek az érdeklődők, a házigazda pedig a moderátor szerepét is vállalja. A közösségi oldalon meghirdette, jelentkezzen, aki bármilyen közérdeklődésre számot tartó témában fórumot tartana, vagy ismer olyan embert, aki „társadalmi munkában” vállalná a feladatot.

Lakossági fórunsorozatokat indít a kerületben, ennek keretében hónapokon át hallgatja meg a körzetben lakók kéréseit, de természetesen azt is, ki miben tud és akar a közösség szolgálatára lenni. A sorozat megszervezéséhez is várja a segítők.

“**Ebben az évben
rendszeres beszélgetős
délutánokat tervez
a Rákos út 185. szám
alatti képviselői irodájába**”

Reméli, hogy Hajdu László közbenjárásával a körzetben élők ellátogathatnak majd a kerületi hulladékhasznosítóba, az itt működő filmgyárba, a MÁV járműjavítóba, a pestújhelyi múzeumba. Tavasszal, az istvántelki parkoló murvás részén főzőcskézni, grillezni várja majd a helyieket, s a kicsikre is gondolva, esetleg nyuszibullával összekötve. Hagyományá vált mára a körzeti szüreti mulatság, az adventi összejevetel, vagy a játszótéri tökfáragás is. Idén kérdőívet is szeretne eljuttatni a körzet lakóihoz, hogy mindenről megismerje a véleményüket.

EMBEREK A SZÁMOK MÖGÖTT

Keresik a megoldást Pestújhely áldatlan postahelyzetére

FAZEKAS ÁGNES

Bár a pestújhelyi posta ajtaján október 7-én lehúzták a rolót, Barkóczy Balázs, a kerület DK-s országgyűlési képviselője, Cserdiné Németh Angéla polgármesterrel együtt keresi a megoldást a hivatal bezárását követő áldatlan helyzetre. Tudják, hogy a pestújhelyieknek messze kell utazni, ha csomagot, levelet akarnak feladni, átvenni, esetleg csekket befizetni.

Még decemberben közös asztalhoz ültek a Magyar Posta Zrt. illetékeseivel, akik azonban közölték, hogy a kerületben a vonatkozó kormányrendelet mindössze egyetlen hivatal üzemeltetésére kötelezi a céget. Miután a városnak ezen a részén négy hivatal üzemelt, a pestújhelyi posta bezárását követően is marad három. Elmondták: két csoportba sorolták a bezárt postákat, egyikbe azokat, amelyeket esetleg még érdemes újra megnyitni, a másikba a végleges megszüntetésre ítélt kerületek. A pestújhelyi ez utóbbi csoportba került. Az illetékesek a parlament képviselőnek és a polgármesternek azt mondták, kicsi volt a kihasználtság, így ezt a hivatalt nem éri meg fenntartani. Barkóczy Balázs a megbeszélésen arra emlékeztetett, hogy a statisztika mögött emberek állnak. Pestújhelyen húszezren maradtak posta nélkül, és a legtöbben olyanok, akik nem igazodnak el a digitális világban, így személyesen intézik az ügyeiket. Tavaly ősszel csak Budapesten közel negyven hivatal ajtaján húzták le a rolót.

Kiderült: amennyiben a kerület vállalja, hogy fizeti a helyiséget, a rezsit, a postai alkalmazottak bérét, akkor a cég hajlandó újra megnyitni a pestújhelyi postát. Ez azonban a képviselő szerint járhatatlan út. Vállalt állami szolgáltatást nem lehet az adókkal, elvonásokkal sújtott kerületekre, településekre kényszeríteni. Az egyeztetésen – amelyen Gyurkó Dániel, a választókerület képviselője is részt vett – felmerült, lehet-e legalább csekkbefizető automatát telepíteni, esetleg kézbesítőt küldeni, akinél kiegyenlíthetik a számlákat, de valódi segítő szándékot nem éreztek.

A parlamenti képviselő most írásbeli kérdéssel fordul a Gazdaságfejlesztési Minisztériumhoz fordul. Azt várja, hogy a miniszter az aláírásával, pecsétes papíron vállalja a felelősséget a történetekért, azután a kerület vezetőivel igyekeznek tovább keresni a lehetséges megoldást.

A kormányzás nem ad hoc szívségeket, rögtönzött elvonások sorozata, hanem tervek épülő

“
Pestújhelyen húszezren maradtak posta nélkül, és a legtöbben olyanok, akik nem igazodnak el a digitális világban, így személyesen intézik az ügyeiket. Többen olyanok, akik nem igazodnak el a digitális világban
”

cselekvés – véli Barkóczy Balázs. Az Orbán-kormány viszont véleménye szerint nem tervez, csupán saját érdekeit követve rögtönöz. Osztoogat a sajátjainak és elvon a többiektől. Nem törődik azzal, hogy az ellenzéki vezetésű településeken, kerületekben ugyanolyan emberek élnek, mint a kormánypártok irányította vidékeken, az előbbiektől elvesznek, ha kell, ha nem. Pénzt, ami miatt kulturális, sport, és más intézmények működését szüneteltetni kell vagy bezárásra ítélik a postát. Forrásokat csak az övéiknek adnak, illetve – ahogy a januári kormányzati rezsitámogatás alkalmával kiderült – azoknak, akik az előírásoknak megfelelő menedzsmentterv benyújtása után hajlandók voltak a „kegyelmes urakhoz” járulni. 2023-ban is azért dolgozik majd a képviselő, hogy a kerületben, illetve az egész országban változzon valamit a helyzet.

Tisztségviselők

	Cserdiné Németh Angéla polgármester	nemeth.angela@bpxv.hu +36 1 305 3260
	Tóth Imre alpolgármester	toth.imre@bpxv.hu +36 1 305 3244
	Tóth Veronika alpolgármester	toth.veronika@bpxv.hu +36 1 305 3284
	Dr. Matlák Gábor társadalmi megbízott alpolgármester	matlak.gabor@bpxv.hu +36 1 305 3259

JEGYZŐ

dr. Kevevári Edit
jegyzo@bpxv.hu
+36 1 305 3268

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Barkóczy Balázs
barkoczy.balazs@dkp.hu
+36 30 899 2663

Választott képviselők

Választókerület/név/frakció	Elérhetőség
1. sz. vk. Lukács Gergely (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 70 371 7978 lukacs.gergely@bp15.hu
2. sz. vk. Szilvágyi László (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 768 0993 szilvagyi.laszlo@bp15.hu
3. sz. vk. Bodó Miklós (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 70 382 6160 bodo.miklos@bp15.hu
4. sz. vk. Deschelák Károly (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 571 4121 deschelak.karoly@bp15.hu
5. sz. vk. Farkas Edit (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 20 440 8855 farkas.edit@bp15.hu
6. sz. vk. Legárd Krisztián (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 540 6393 legard.krisztian@bp15.hu
7. sz. vk. Király Csaba (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 962 8755 kiralj.csaba@bp15.hu
8. sz. vk. Gyurkó Dániel (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 296 6139 gyurko.daniel@bp15.hu
9. sz. vk. Vékás Sándor (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 964 2452 vekas.sandor@bp15.hu
10. sz. vk. Tóth Veronika (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 585 4493 toth.veronika@bp15.hu
11. sz. vk. Bihal Dávid (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 164 4472 bihal.david@bp15.hu
12. sz. vk. Makai Ferenc (Független)	+36 30 991 4405 makai.ferenc@bp15.hu
13. sz. vk. Palocsai Béla (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 70 673 8199 palocsai.bela@bp15.hu
14. sz. vk. Tóth Imre (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 30 984 3118 toth.imre@bp15.hu

Listás képviselők

Név/frakció	Elérhetőség
Bakos Mária Magdolna (Fidesz–KDNP)	+36 20 409 1574 bakos.maria@bp15.hu
Csonka László (Fidesz–KDNP)	+36 20 219 1232 csonka.laszlo@bp15.hu
Lehoczki Ádám (Fidesz–KDNP)	+36 20 436 1224 lehoczki.adam@bp15.hu
Mihály Zoltánné (Fidesz–KDNP)	+36 20 669 3807
Pálmai Attila (Mindenki a Tizenötödikért)	+36 20 777 6837 palmai.attila@bp15.hu
Dr. Szalay Kornél Géza (Fidesz–KDNP)	+36 70 778 8544 szalay.kornel@bp15.hu

IDEIGLENES PARKOLÓ NYÍLT

Az Újpalotán élők számára mindennapi problémát jelentő parkolási problémákat tovább nehezítette a Zsókvár utca-Erdőkerülő utca nyomvonalának 2022 őszén kezdődő felújítása. Ugyan átmeneti az állapot, de mindenképp szükségesnek látta az önkormányzat a parkolóhiány enyhítését. A fővárosi önkormányzattal együttműködve átmeneti lehetőség a volt kínai iskola telkének parkolóként való hasznosítása. A terület a fővárosé, a feladat a kerületé, ami eredményeként ideiglenes lakossági parkoló nyílt a Legénybíró utca felőli megközelítéssel, körülbelül 45 gépjármű beállítására lesz lehetőség. A zajló útfelújítás befejezéséig, várhatóan 2023. nyár közepéig a parkoló használata ingyenes lesz. Ezt követően, amennyiben a Fővárosi Önkormányzattal sikerül hosszú távú bérleti szerződést kötni az ingatlan további hasznosításáról, úgy kamerával és sorompóval felszerelt zárt lakossági parkolóként szeretnénk üzemeltetni, térítés ellenében. A zárt parkoló iránti lakossági igények felmérésére a közeljövőben kerül majd sor.

NYÍLT PÁLYÁZAT

Budapest Főváros XV. Ker. Polgármesteri Hivatal pályázatot hirdet beruházási ügyintéző, helyszínelő, jogász, közterületfejlesztési ügyintéző, közterület-felügyelő, rendészeti ügyintéző, szociális, gyámügyi és gyermekvédelmi ügyintéző, településfejlesztési ügyintéző munkakör betöltésére. A pályázattal kapcsolatos részletes információ a Polgármesteri Hivatal honlapján (www.bpxv.hu) Állásaink/Hivatali álláspályázat menüpont alatt található. Jelentkezési határidő: 2023. február 28.

KÖLTÖZÖTT A VÖRÖSKERESZT

A Magyar Vöröskereszt már hosszú évtizedek óta járul hozzá a kerületi lakosság szociális támogatásához, közösségek, barátságok, segítő szomszédsgok kialakulásához. A Vöröskereszt 15. kerületi irodája az elmúlt évben Rákospalotára, a Bethlen utca 127. szám alá költözött, ahol kicsi, ámde annál komfortosabb helyszínen látjuk el adományosztással, adományfogadással, klubok, tanfolyamok, véradások és együttműködések, programok szervezésével és a tagságunkkal kapcsolatos feladatainkat. Sokan vannak, akik a decemberi eseményeink alkalmával már megismerték az új helyünket, de szeretnénk, ha minél szélesebb nyilvánosság felé eljutna tevékenységeink, programjaink híre. Ezért lakossági adományátvételi akciót szervezünk. Szívesen várunk a háztartásban már feleslegessé vált, de jó állapotban lévő játékokat, könyveket, konyhai eszközöket, vagy szép és hordható, a szezonnak megfelelő ruhaneműt, tisztázott ágyneműt, plüssöt, melyet aztán a kerületi rászorulókhöz juttatunk el. Az akció időpontja 2023. február 21., kedd, reggel 9-től 14 óráig. Kérjük, segítse humanitárius munkánkat! Szeretettel várunk tehát minden adománnyal már a Bethlen utca 127. szám alatt minden érdeklődőt és segíteni vágyót annak érdekében, hogy minél többet és többen tudjunk segíteni, erősítsük a közösséget és ezáltal jobba tegyük a XV. kerület mindennapjait is.

FOGADÓÓRÁK ELŐZETES EGYEZTETÉS ALAPJÁN

További információk: <https://www.bpxv.hu/kepviselo>

MEGVALÓSULÓ ÁLMOK

Közösségi költségvetés: a világ fontos nagyvárosaihoz csatlakozunk

FAZEKAS ÁGNES

Egyre népszerűbb a budapestiek körében a minden évben egymilliárd forintot induló közösségi költségvetés. Tavaly év végéig, az immár harmadszori meghirdetett pályázatra közel 600 ötlet érkezett a Főpolgármesteri Hivatalhoz, amelyek megvalósításáról szakmai vizsgálatot követően nyáron dönthetnek majd a főváros lakói.

„Telepítsenek futónövényeket a 14-es villamos Angyalföld kocsisín és Rákospalota-Ujpest vasútállomás közötti megállóba, hogy a nyári hőségben elviselhetőbb legyen a várakozás!” „Budapest forgalmas terein, parkjaiban, kirándulóhelyein alakítsanak ki utcazene-pontokat, ahol az előadónak csupán időpontot kell foglalniuk, azután ingyen koncertekkel szórakoztathatják az arra járókat!” „Kerüljön minden játszótérre WC, alakítsanak ki kerékpársávot a Margit körúton is, mert ott ma még csak kalandor módjára lehet kerékpározni!” Ez néhány azok közül az ötletek közül, amelyeket december 31-ig a budapestiek dobtak be a közösségi költségvetésről folytatott gondolkodás során, és amelyeket a főváros a következő években megvalósít.

Az először 2020-ban meghirdetett programban egymilliárd forintot oszt szét az önkormányzat a lakosok által beadott, legnépszerűbb ötletek megvalósítására.

A megvalósíthatónak ítélt ötletekről nyáron szavazhatnak a budapestiek. A közösségi költségvetés nemcsak Budapesten létezik, számos európai fővárosban, de az USA-ban, sőt Braziliában már hosszú évek óta teret adnak az ott élők elképzeléseinek.

„Mindenki szeretne egy számára kellemesebb, élhetőbb, jobban használható környezetet kialakítani. Ez jelentheti szűkebb és tágabb lakókörnyezetünket, vagy akár egész Budapestet. Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy azon fantáziált, hogyan alakítaná át az utcát, amiben él, hogyan kelte-

ne életre kihatlan területeket, hogyan tenné mindenki számára jobbá a város egy-egy pontját. A közösségi költségvetés pont ilyen fejlesztésekre, változtatásokra ad lehetőséget” – olvasható a felhívásban, amellyel gondolkodásra, ötletelésre kíván serkenteni a főváros.

A pályázat valami új létrehozását célozza, tehát nem rosszul működő dolgot akar megjavítani. Az is követelmény, hogy elképzelésük megvalósítása ne kerüljön 50 millió forintnál többre, illetve ha nagy terveik vannak, akkor legfeljebb 120 millió forintba, és olyan helyszínekben gondolkoznak, melyek fővárosi vagy kerületi tulajdonban, kezelésben vannak.

2022-ben már közel 22 ezren szavaztak a lakosság által beadott fejlesztési ötletekre, és a civilek médiakampányokat is indítottak a szavazatokért folytatott versenyben. A tét valóban nagy, ugyanis a nyertes ötleteket a Fővárosi Önkormányzat megvalósítja.

A harmadik budapesti közösségi költségvetés pályázatára év végéig beérkezett ötleteket már elkezdtek feldolgozni, a következő hónapokban pedig megvizsgálják, minek van realitása. Ez alkalommal már nem a közösségi költségvetési tanács dönt arról, hogy mi kerül majd a szavazólapra, hanem azok az ötletek, amiket a hivatal megvalósíthatónak ítélt, automatikusan rákerülnek. Konkrét helyszínről szóló javaslat esetén a kerületi önkormányzat is véleményezi azokat.

A megvalósítás nem üres beszéd: egy korábbi ötlet alapján a holland Repair café mintájára a fővárosban olyan műhelyt alakítanak ki, ahol az

emberek a rendelkezésre álló számmal, szakértő segítségével megjavíthatják az elromlott tárgyakat, és egymással is beszélgethetnek, de zöld utat kapott az az elképzelés is, hogy idősoththonokban, illetve óvodákban találkozhassanak egymással nyugdíjasok és kisgyerekek, amivel mind a két generáció csak nyer.

Azt, hogy a fantáziadús fővárosiak ezúttal milyen javaslatokat adtak be a pályázatra, az otlet.budapest.hu oldalon lehet megismerni, nyáron pedig szintén ott szavazhatunk a szerintünk legjobbakra.

“
Az először 2020-ban
meghirdetett programban
egymilliárd forintot oszt
szét az önkormányzat
a lakosok által beadott,
legnépszerűbb ötletek
megvalósítására

“

FORDULAT MAGYARORSZÁGNAK

BIHAL DÁVID

ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ

TÓTH IMRE

ALPOLGÁRMESTER

„Pártpolitika helyett, fejlesztéspolitikát”

Közösségi ügyekről, személyes célokról kérdeztük a kerület alpolgármesterét, Tóth Imrét, valamint Bihal Dávid önkormányzati képviselőt. A két helyi politikus több ciklus óta részese kerület életének, ebben az időben voltak felívelő időszakok és komoly próbát jelentő nehézségek is. A közös konklúzió, hogy a helyi ügyek intézésében az üzengetés helyett párbeszéddel, pártpolitika helyett fejlesztéspolitikával lehet sikert elérni.

Ön régóta jelen van a helyi politikában, miért kezdett el politizálni?

Tóth Imre: Amiért mindenkinek kellenel! Tenni akartam az otthonomért, a kerületért, ahol felnőttem. Ez technikailag valóban „politizálás”, így hívják, de én nem így gondolok rá. Huszonegy éve vagyok képviselő, ez a munka az életem, intézni a közös ügyeinket. Olyan szép szó: önkormányzatsl azt jelenti, hogy nem mások mondják meg, hogy mi a jó nekünk, hanem mi kormányozzuk az életünket.

Mit tart legfontosabbnak a politikában?

Bihal Dávid: Változtatni akarok. Ha van egy probléma, oldjuk meg. Ha van egy jó lehetőség, éljünk vele, valósítsuk meg! Nem érdekel sem a lájkbajnokság, sem az, hogyan lehet jó alaposan megsérteni a vitapartneremet. Nincs olyan kerületi lakó, aki azt mondaná, hogy inkább verje fel a gaz a közttereinket, de akkor is rúgjunk bele mindenkibe, akire ő nem szavazott. Ezért azt tanultam meg, hogy azzal foglalkozom ami ebben a munkában fontos, például, hogy a lakossággal együtt hogyan lehet megújítani egy régi parkot vagy hogyan tudunk egy borzalmas állapotú kerítést megfelelőre cserélni. Ennek érdekében pedig merjünk szóba állni egymással!

Mire a legbüszkébb az elmúlt több mint 20 évből?

Tóth Imre: Az emberi kapcsolataimra. Önkormányzati képviselőként, alpolgármesterként mindig közvetlen kapcsolatomból volt az emberekkel. Feleségem ennek nem mindig örül, mert a 20 perces bevásárlás sokszor

alakul másfélórás fogadóórává, de ilyen, ha ez ember szolgálatra jelentkezik. Különböző is: honnan tudnám, mi foglalkoztatja az itt élőket, ha nem beszélnek velük?

Ön évekig volt az MSZP országos elnökségi tagja, most miért nem indult újra?

Bihal Dávid: Épp elég pártpolitika van már a kerületben, sőt, az elmúlt években ezek a szempontok talán túl is terhelték a helyi ügyeket. Nem baj, ha nekem most „csak” a kerülettel van dolgom. Az energiáim nagy részét a helyi szolgálatra szeretném szánni. Van még bőven tennivaló a körzetemben. Igaz, 2019-hez képest jóval több eredményt tudunk itt felmutatni, mint az azt megelőző 10 évben, amikor fideszes képviselője volt a körzetnek. Ugyanakkor 2010 óta maga az önkormányzati munka lett nehezebb, egyre kevesebb a jogkör, egyre kevesebb a forrás. Utóbbi legtöbbször a kormány hibája...

Mik a tervei a jövőre nézve?

Tóth Imre: Az elmúlt években rengeteg fejlesztést hajtottunk végre a kerületben, ezekről rendszeresen tájékoztatjuk is az itt élőket. Bár az önkormányzat lehetőségei szűkösek, de a következő időszakban is azon fogok dolgozni, hogy a lehető legtöbb járda, játszótér, út újuljon meg. Komolyan gondolom, hogy ilyen kemény időkben az egyetlen megoldás pártpolitika helyett fejlesztéspolitikát csinálni. Biztosan lesznek még könnyebb szakaszok, akkor megint nagyobb szerepe lehet a logóknak meg jelvényeknek. Most nem így élünk, és ahogy Dávid is mondta, nem az üres viták visznek előre.

Merre tart ma a XV. kerület?

Bihal Dávid: Azt remélem, hogy arra, amit közösen határoztunk meg. Élhető, biztonságos, fejlődő kerületet építünk. Azt szeretném, ha a sokszor lesajnálóknak szánt minősítés, a „külső kerület” idővel az előnyünk lenne. Kompakt, önellátó, az itt élők számára a lehető legtöbb szolgáltatást biztosító otthonra van szükség.

Bármilyen egyszerűen is hangzik, de azt szeretném, hogy ne kelljen „bemenni”. Munka, kikapcsolódás, adminisztráció, oktatás, egészségügy – legyen minél több ezekből helyben. Sőt, jöjjenek hozzánk olyan élményekért, lehetőségekért, amit a belső kerületek nem adnak meg! Szerintem ebben szépen haladunk, például különösen színes és modern az elmúlt időszakban a kerület kulturális élete.

Tóth Imre: Így van, ugyanakkor megspórolhatatlan a közlekedés, különösen a tömegközlekedés fejlesztése. 2002 óta képviselőként sckféle irodában sokféle térképen kellett már érvelnem a XV. kerület gyorsabb és modernebb közlekedési infrastruktúrája mellett. Itt lassan, de haladunk azért.

Ami viszont nem folytatható, az a forrásvesztés. Ennél kevesebb pénzből a kerületek már nem működtethetők. Nagyon bízom abban is, hogy az idén várt uniós források legfontosabb hasznélvezői az önkormányzatok lesznek. Rengeteg fejlesztési tervünk van. (X)

FESZÜLT FESZÜLT

A HATÁRBAN A HATÁRBAN

RÁKOSPALOTA MELLETT ÉPÜLNE AKKUMULÁTORGYÁR

A környezetet terheli, az energiát elnyeli: így lehetne jellemezni a többek közt hozzánk is építeni tervezett akkumulátorgyárakat. Az építkezésekről senkivel sem egyeztettek: a kormány a többi számára fontos projekthez hasonlóan ezt is erőből vinné át az ország több pontján.

v elején derült ki, hogy 2023. januárjában csendben engedélyt kapott kerületünk közvetlen környezetében egy veszélyes anyagokat tároló raktár és egy akkumulátorösszeszerelő üzem. A veszélyesanyag-raktárban négyezer tonna mérgező anyagot rakhathatnak le Rákospalota és Fót határában, a raktár mellett pedig akkumulátorösszeszerelő üzemről is szólnak a tervek, amikre a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság december 23-án rá is bólintott annak ellenére, hogy többen mindössze párszáz méterre élnek a tervezett üzemtől, illetve a csarnok alatt vízbázis is van.

Az üzemekről az Átlátszó írt korábban: a fóti ipari parkban két cég is akkumulátorgyártáshoz kapcsolódó tevékenységet végezne. Az egyik, a dél-koreai háttérű HTNS Hungary Kft., ami a négyezer tonna akkumulátorgyártáshoz használt veszélyes anyag raktározására bérelne épületrészt, egy másik vállalkozás akkumulátor-összeszerelő üzemét alakítana ki. A bérelt épületben 3000 tonna kobalt-lítium-mangán-nikkel-oxid (NMC) és 1000 tonna alumínium-lítium-nikkel-kobalt-oxid (NCA) tárolását tervezik.

A hongkongi tulajdonú BYD Electric Bus & Truck Hungary Kft., ami többek között elektromos buszok gyártásával is foglalkozik, 14 ezer négyzetméteres akkumulátorösszeszerelő üzemet létesítene a HelloParks Fót nevű ipari park egyik épületében. Az üzemben előregyártott akkumulátorcellákat ragasztanának majd össze, a tervek szerint évente 220 ezer akkumulátor kerülne ki a gyárból.

Hogy mennyire pártédek feletti kérdés a környezetünk és lakhelyeink megóvása, azt jól mutatja, hogy Fót kormánypárti polgármestere is tiltakozást helyezett kilátásba: Vass György januárban bejelentette, bírósághoz fordulnak egy felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem katasztrófavédelmi engedélyével kapcsolatban. A képviselő-testület keresetet nyújt be a Budapest Környéki Törvényszékhez, kérve a közigazgatási határozat megsemmisítését és új eljárásra kötelezést.

Azért még kicsit pártédek maradt a kérdés: kerületünk február 9-i testületi ülésén többször is megkérdezték a fideszes képviselőket, hogy tulajdonképpen támogatják-e a bármiféle komoly hatástanulmány nélkül megépített gyár és veszélyesanyag-tároló megépítését, de az eldöntendő kérdésekre igen vagy nem válaszok helyett előkerült minden a Hankook-gumigyártól kezdve Gyurcsány Ferencig. A testület végül megszavazta a Mindenki a Tizenötödikért képviselője, Szilvagy László indítványát, ami kimondja, hogy egyetlen olyan akkumulátorgyártó vagy azok veszélyes anyagait tároló üzemet sem támogatnak, „melyek telepítését nem előzi meg környezeti hatástanulmány és helyi népszavazás abban a kérdésben, hogy a helyi lakosok akarják-e a kérdéses üzem létesítését”, továbbá segítséget ajánlana Fót városának egy esetleges közigazgatási perben is. Az indítványról szóló szavazáson a Fidesz képviselői tartózkodtak (részletesebb beszámoló a testületi ülésen elhangzott vitáról a harmadik oldalon található cikkünkben található).

„A legfelháborítóbb ebben a kérdésben az, hogy elmaradt a valós társadalmi egyeztetés” – mondta a XV TV-nek Barkóczy Balázs országgyűlési képviselő. A politikus szinte visszafogottan fogalmazott, ugyanis nemcsak a lakossággal nem egyeztettek: a kerület polgármestere, Cserdiné Németh Angéla szintén a televízióknak adott interjújában elmondta, az önkormányzatot és a polgármesteri hivatalt sem keresték semmilyen formában.

A nemváltó műtétéről szóló nemzeti konzultációk hazájában persze annyira nem meglepő, hogy a lakosság nem mondhatja el a véleményét ilyen apróságokról, de minden jel szerint a komolyanvehető hatóságok sem. Nem azért, mert elhallgattatnák őket, hanem mert nem léteznek: Magyarországon nincs környezetvédelmi hatóság, az engedélyezési eljárás a Katasztrófavédelem két főhadnagyának rábólintását jelenti a gyakorlatban többek közt erre a projektre is úgy, hogy semmiféle környezeti hatástanulmány nem készült.

Felvetődik a kérdés, hogy egyáltalán mi szükség van erre az egészre? Dr. Matlák Gábor alpolgármester elmondása szerint még a szokásos munkahelyteremtési szöveg sem áll, hiszen egyrészt Magyarországon inkább munkaerőhiány van, másrészt a gyárak már szinte teljesen automatizáltak. A kormány általános álláspontja szerint az akkumulátorgyárak a jövőbe való befektetések, hiszen minden erre fog épülni. Ezzel csak az a probléma, hogy némi hazardírozás is van benne: egyáltalán nem biztos, hogy a Magyarországra tömegesen telepített technológia jelenti a jövőt, annyira legalább is biztos nem, hogy az egész jövőnket erre tegyük fel úgy, hogy a ráadásul a hozzá adott „nemzeti érték” is kevés. Itt kis túlzással valamelyik ázsiai országban részletesen kitalált akkumulátorokat kell csak a szalag mellett összerakni, már ameddig egyáltalán szükség van emberekre ilyenhez.

Az valószínűleg a kormányt is meglepte, hogy Magyarországon is látható mennyiségű olyan ember él, aki nem akar rákeltető hulladék szomszédjában élni, de olyan nagyon azért nem zavarja őket: a mostanra országos méretűre nőtt debreceni gyárak körüli balhéra napok óta kitalálták, hogy valójában „aldébrece-niek” tünetnek és akadékoskodnak, két nap után eltüntették az illetékes kormányhivatal oldaláról a kínai CATL akkumulátorgyártó tervezett debreceni üzeméhez tervezett vízvezeték előkészítéséhez készült tanulmányt is, amiből kiderült, hogy milyen embertelenül nagy lehet a vízfogyasztása a tervezett gyáróiasnak. Hogy mennyire fontos a kormánynak akkumulátor-nagyhatalommá tenni az ilyen tervekhez kifejezetten energiaszegény Magyarországot, azt jól mutatja, hogy a területrendezési szabályok alól is kivonnák ezeket a gyárakat. A Külgazdasági és Külügyminisztérium a nagy vihart kavaró iváncsai és a debreceni projektekre szabta a jogszabály-módosítást.

A vitát persze most is elterelik: a legtöbben valójában még azt sem mondják ki ellenzékből sem, hogy nem akarnak akkumulátorgyárat, a legjobban ugyanis talán Matlák Gábor kifakadása írja le a problémát az erőből építkezéssel kapcsolatban: „Nem az akkumulátorgyár a baj, hanem azt szeretnénk, hogy legalább egy rohadt hatástanulmány készüljön.”

“
**A veszélyesanyag-
raktárban négyezer
tonna mérgező anyagot
rakhathatnak le Rákospalota
és Fót határában, a
raktár mellett pedig
akkumulátorösszeszerelő
üzemről is szólnak a
tervek, amikre a Pest
Megyei Katasztrófavédelmi
Igazgatóság december
23-án rá is bólintott annak
ellenére, hogy többen
mindössze párszáz méterre
élnek a tervezett üzemtől.**

BÚCSÚ MÉCS IMRÉTŐL

Személyes és közös emlékek egy legendáról

Szöveg: Marton Éva

Egy fotó – rajta Mécs Imre a feleségével, Magyar Fruzsínával, s az akkor kétéves Anna lányukkal. A pártállami diktatúra végének harmincadik évfordulójára a Litera Privát rendszerváltás c. sorozatába Mécs Anna egy nagyon személyes hangú családtörténetet írt. „A rendszerváltáshoz vezető út is kemény kockakövekkel volt kikövezve. Apa mindig hangsúlyozza, hogy nem hullott az ölükbe. A nagyhatalmi mozgások mellett rengeteg ember kemény és bátor munkája kellett ahhoz, hogy oda vezessen, hogy a halottakat méltó módon eltemethessék, és hogy 1990-ben apa karján, anyja mellett én is elkísérjem őket az első szabad választásra.” Az én emlékeim távolabbra nyúlnak vissza. A nyolcvanas évek elején egyetemistaként kedvenc helyemen, a Parlamenti Könyvtárban fantasztikus embereket ismerhettem meg, és az ottani „suttogó történetekből” hallottam ’56-ról, Eörsiről, Angyal Istvánról, Mécs Imréről. Különleges „történelemőrök” voltak. A rendszerváltás éveiben így ismeretlen ismerősként hallgattam Mécs Imre beszédeit, sokszor konok parlamenti felszólalásait. Mert aki átélte, amit ő, annak örök életre a szabadság kivívása, annak megtartása lett élete legfontosabbja. „Mert szabadság nélkül nem lehet élni” – mondta mindig. „Több hónapig ült a halálsoron, majd ítéletét életfogytiglanra változtatták. Végül a ’63-as amnesztiával szabadult. A hatalom perze továbbra sem »feledkezett meg« róla. Hiába volt kiváló mérnök, több mint 30 szabadalommal, nem szerezhette tudományos fokozatot. Szabadulása után is rendszeresen tartotta a kapcsolatot volt fogolytársaival, és őrizte ’56 emlékét. Ő volt az első, aki nyilvános beszédet mondott a forradalom évfordulóján 1987-ben, a Műgyemtem udvarán” – írta róla nekrológiájában Gehér Jó-

zsef. „Az egykori ötvenhatos halálraítélt szó szerint az életét tette fel a magyar szabadság ügyére, hős forradalmárként, a Kádár-rendszer konok ellenállójaként, a demokratikus ellenzék tagjaként, liberális honatyaként, publicistaként is ezért küzdött” – emlékezett meg róla Karácsony Gergely.

A rendszerváltás előtti években sokszor láttam, hallottam őt, hol a Duna Kör tüntetésein, hol egy március 15-i megemlékezéseken felszólalni őt. Heves volt és kérlelhetetlen. A demokratikus ellenzék meghatározó figurája volt. Az SZDSZ és a Történelmi Igazságtétel Bizottság alapítója. „Az akkor 52 éves villamosmérnök apám ’85-re már az ellenzék fontos alakjává vált, többek között általa kapcsolódtak össze az ’56-os és a demokratikus ellenzék fontos alakjai. A ’85-ös választás kapcsán az ő fejéből pattant ki, hogy indítsanak jelölteket, de a személye még a többi ellenzéki számára is titokban maradt, hiszen ő túl nagy rizikót jelentett.” – meséli apjáról lánya, Mécs Anna.

Az első szabad országgyűlési választáson képviselő lett, és a véletlen úgy hozta, hogy épp a XV. kerületé. 2020-ban a kerület erre emlékezve díszpolgárává avatta Mécs Imrét.

Közben családapa, férj is volt egy igazi nagy-családban. Magyar Fruzsina dramaturg, a felesége szinte mindenhova elkísérte őt. Eggyé lett életük, hitük, szabadságért folytatott harcuk. „Szerelmem, gyermekeim apja, társam. Örökkön örökké” – írta a közösségi médiában.

Néhány éve a Balaton-felvidéken, a Kőtengerben futottunk össze. Tudtam, hogy betegeskedik, jó volt látni őket, ahogy a nyári ragyogó napsütésben kéz a kézben sétáltak. Beszélgettünk, de inkább hallgattunk. Ez a fotóvá merevedett kép, a szabadság és béke egy különös pillanata villant be halálhírét olvasva 2023. január 19-én.

Mécs Imrét február 10-én temették el az Óbudai Temetőben. Legyen neki könnyű a föld.

OPTIMISTA MEGFIGYELÉSEK

Nem a frizurájukon kezdik az emberek a spórolást

Eredetileg egy papírboltot kerestem Pestújhely szívében, de azt elvitte a covid, le kellett húznia a rolót. Az Apolló és a Pestújhelyi út sarkán lévő bolt alaposan átalakult, Kocsisán Petra nyitott benne férfi, női fodrászüzletet. A szellemes elnevezésű cég (Hair by Petra) öt évre bérlti a helyiséget, s a galérián egy műkörmös kapott helyet. Azt firtattam, vajon a rezsiköltségek mennyire nyomják agyon a vállalkozásokat, a nehéz időkben ki lehet-e termelni annyi hasznot, hogy megérje belevágni.

Szöveg: Rab László

„Optimista ember vagyok – hangzott a friss vallomás Petra részéről. – Soha nem azt nézem, mit nem lehet megoldani. Mindig keresem a lehetőségeket, és nem szoktam panaszkodni a körülményekre.”

Petra azon sem akadt fenn, hogy a helyiség eléggé leharcolt volt, amikor megnyitotta a fodrászatot. Újra kellett festeni, s meg kellett oldani a fűtést is. A parányi helyiségben úgy oldották meg a dolgot, hogy egy norvég hőpanelt állítottak be, ami nem fogyaszt ugyan keveset, de meg lehet úszni vele a hideg napokat. Ígéret is van arra, hogy a bérbeadó kicseréli a nyílászárókat. Akkor aztán végképp teljes lehet a beruházás, jöhetnek a vendégek.

„Hoztam magammal őket – mondja Petra, aki előzőleg egy bevásárlóközpontos fodrászműhelyben dolgozott. – Olyan nincs, hogy valaki vállalkozást indít, és úgy tervezi, hogy majd a formások után építi ki a kuncaftkörét. Azt el lehet felejteni. Nem jöttem messzire, Rákospalotáról ide is utánam jönnek a vendégek. Tudnak parkolni, ami áldás. Ezért nem mennék semmi pénzért Zuglóba.”

Amíg a piciny üzletben beszélgettünk, Petra éppen egy férfivendég haját vágta. Az úr is azok közé tartozik, aki nem fodrászhoz jár, inkább Petrához jön, megszokta, ragaszkodik hozzá. Ha messzebb lenne az üzlet, amibe már a XVI. kerület is beletartozik, oda azért már nem mennének a vendégek. Alapvető dolog egy vállalkozás működtetésénél a vendégkör mozgatása.

Kérdés az is, hogy vajon az infláció és az energiaköltségek brutális emelkedése visszariasztja-e a vendégeket attól, hogy ne adják fel a rendszeres fodrászhoz járást.

„Nem ezzel takarékoskodnak az emberek – osztja meg tapasztalatait velünk Petra. – Lejebb csavarják otthon a termosztátot, nem égetik annyit a villanyt, és jobban megnézik a sajt vagy a tej árát a közértben, de az, hogy hogy néznek ki, változatlanul fontos maradt. Aki ezt feladja vagy ebből enged, túl nagyot kockáztat. Az én vendégeim igényesek, tudják, hogy még az utcára se lehet kilépni ápolatlanul!”

Vannak persze olyan változások, amelyekre a jó pszichológiai vénával megáldott fodrász is kénytelen odafigyelni. A vendégek kiöntik a lelküket, akadnak olyanok, akikből dől a panasz, ami most egyáltalán nem ok nélküli. Emelkednek az árak, sokkal nehezebb a megélhetés, mint a korábbi békeévek alatt. A járvány és az infláció ráült a vendégekre.

„Azt veszem észre, hogy kevesebb az ambíció és a terv – foglalta össze Petra legfrissebb megfigyeléseit. – Más-

||
Lejebb csavarják otthon a termosztátot, nem égetik annyit a villanyt, és jobban megnézik a sajt vagy a tej árát a közértben, de az, hogy hogy néznek ki, változatlanul fontos maradt
||

kor ilyenkor, február táján már lehetett a nyáron gondolkodni, hova menjünk, mit próbáljunk ki, mire lennénk kíváncsiak. Most ez nincs, kezd eluralkodni a majd lesz valahogy. Ami furcsa, és nagyon nehéz hozzászokni, mert nem jó az, ha apátiába süllyedünk. Úgy próbálom oldani a feszültségeket, hogy itt nálam mindenki örüljön a hajfestésnek vagy az ápolt külső renoválásának. Nem lehet tervezgetések és elgondolások nélkül élni.”

Az árakról is szölgünk valamit. Természetesen nem annyiba kerül vágás, a szárítás és a festés, mint évekkal ezelőtt, de a fodrásznál az áremelkedés jóval szerényebb volt, mint az élelmiszerboltban. Ez is oka lehet annak, hogy a haján most még senki sem akar spórolni.

Hollywood

A TIZENÖTÖDIKBEN

Hosszú ideig döntetlenre állt, hogy színész vagy diplomata legyen, végül az utóbbi győzött, de a filmekért továbbra is rajongott. A Los Angeles-i főkonzuli évek lehetőséget teremtett rá, hogy felkutassa a hollywoodi magyar szálakat. Majd létrehozta a Magyar Hollywood Tanács civil szervezetet. A mozi, a film szeretetéről, hollywoodi magyarokról, a szervezet működéséről beszélgettünk Bokor Balázs alapító elnökkel.

Szöveg: Marton Éva

z egyik legkorábbi filmes élményem, hogy általános iskolásként statisztáltam Szabó István Szerelmesfilmjében. A gimnáziumban nagyon menő filmklubot szervezett egy tanárunk, így láthattam a hetvenes években például a francia újhullámos filmeket, ami mozihálózatban nem ment. Kacérkodtam azzal, hogy a színművészeti-re felvételizzek, végül diplomata lettem. Valamennyire ott is színésznek kell lenni az embernek. Meg megmaradt a filmek szeretete.

Hosszú ideig a Közel-Keleten szolgált diplomataként. Az utolsó állomás, Los Angeles főkonzuli tisztsége a filmrajongónak ajándék lehetett.

Már korábban is szerettem volna diplomataként ott dolgozni, tettem ezért lépéseket, de nem sikerült. Ragaszkodtak hozzám a Közel-Keleten. Amikor 2007-ben kijutottam Los Angelesbe, egyértelmű volt, hogy csináljam. Ott hevert a téma előttem. A diplomáciai testületet minden jelentősebb fesztiválra, díjátadóra meghívták, így könnyen be tudtam kapcsolódni a filmes dolgokba is. Megismertem az ott élő magyar művészeket, az ő segítségükkel kezdtük el ezt a kincsesládát nyitogatni. Rengeteg információt gyűjtöttem be arról, hogy a magyarok vagy magyar felmenőkkel rendelkezők közül ki mindenki élt, alkotott ott.

Egy részüket, a nagyon ikonikus figurákat a magyar filmográfia is jegyezte. Ma az Alapítványuk honlapján többszázás lista található. Hogyan sikerült ezt a rengeteg magyar kapcsolódást kikutatniuk?

Nagyon sokukról valóban nem forgott közszájon a magyar kapcsolódásuk, a rendszerváltás előtt ezzel nem is foglalkoztak. Még 2007-ben is feltáratlan terület volt.

Politikai okokból? Túl messzire kerültek időben?

A rendszerváltás előtt voltak ennek politikai okai is, utána pedig nem volt kapacitás, hogy foglalkozzanak vele. Amikor 2016-ban létre tudtam hozni a Magyar Hollywood Tanácsot, hiánypótló szervezetként indultunk el. Civil szervezetként ma is az egyetlen, amely küldetesként tekint a témára. Fantasztikus, ahogy kirajzolódik, hány magyar településről – melyet a települések nem is tudtak – származtak el hírességeink.

Így lett Ricse, Adolf Zukor szülővárosa emlékhely. A kutatás teljessége, az emlékállítás, ezeknek az alkotóknak a szélesebb körben való megismertetése a legfontosabb küldetés?

A kezdeti időkben a legnagyobb energiákkal a feltárást végeztük, de ugyanilyen fontos az örökségük megőrzése, a hozzájuk kapcsolódó kutatómunka. Szeretnénk, ha minél többen tudnának a hollywoodi magyarokról. Ezért küldetésünk az ismeretterjesztő tevékenységünk is, amellyel főként a fiatalokat szeretnénk elérni. A rendezvényeink jelentős része – a főhajtás mellett – azzal foglalkozik, hogy ezeket a nagyszerű filmeket bemutassuk. Van filmes alkotótáborunk és a fiataloknak évente rendezünk egy országos vetélkedőt. Komplexen próbáljuk a témát feldolgozni és továbbadni. Azt tapasztaljuk, hogy nagyon nagy az érdeklődés. Legutóbb Ricse, a Zukor Emlékházban és Pápán, László András, a későbbi Andrew Laszlo, a Rambo-film világhírű operatőrének szülőházában jártunk. Kultikus jelentőségét látjuk annak, hogy az emberek egyre jobban kezdenek a lokálpatriotizmus kapcsán az adott település nagy szülőjével foglalkozni. De ebben a „kincsesládában” mindenki ott van. Antal Nimród, Pados Gyula, a háromszoros Oscar-díjas Rózsa Miklós, Sapszon Bálint, Balázs Ádám zeneszerzők munkásságának megismertetése ugyanilyen fontos küldetés számunkra. Úgy teljes a kép, ha Adolf Zukortól Balázs Ádámgig mindenki belefért. A filmtörténetben rengeteg meghatározó magyar van, akiről, ha nem is itt élnek, tudni kell.

HOLLYWOOD A CSOKONAIBAN ELŐADÁS-SOROZAT

1. rész
01. 19. 18.00
A nagy stúdióalapítók és az Oscar-díjasok

2. rész
02. 09. 18.00
Némafilm színészek - Dívák

3. rész
02. 23. 18.00
Az operatőrök

4. rész
03. 09. 18.00
A filmzeneszerzők

5. rész
03. 23. 18.00
Magyar gyökerű amerikai színészek

6. rész
04. 06. 18.00
A nagy rendezők

Úgy tűnik, az Alapítvány munkájának számos hozománya lett. A Los Angeles-i Magyar Dokumentumfilm Fesztivál talán az egyik ilyen.

Egyik hozta a másikat. Amikor megalapítottam a Hollywood Tanácsot, amelyhez egyre többen csatlakoztak, egyre több ötlet került a fókuszba. 2016-ban magam sem gondoltam, hogy mára ilyen sok minden megvalósulhat. Amikor főkonzul voltam, Bunyik Béla alapító igazgató jóvoltából már évek óta ment a Los Angeles-i Magyar Filmfesztivál, amin én is mindig részt vettem. A dokumentumfilm-fesztivált én hoztam létre, ami ma a játékfilmekkel egy kategóriában jelenik meg a fesztiválon. A filmfesztiválok nagy jelentőséggel bírnak, idén hatodszor rendezik meg a Zsigmond Vilmos Filmfesztivált, amelyben mi is partnerek vagyunk. A ceglédi filmfesztivált mi alapítottuk. A közelmúltban zajlott Mátészalkán a Zukor Filmfesztivál, ennek kapcsán a várossal stratégiai szerződést kötöttünk, hogy minden évben megrendezzük, ami a Kelet-Magyarországról Hollywoodba elszármazott magyaroknak állít emléket.

Az, hogy a nehezebb, leszakadó térségek ilyen módon bekapcsolódnak egy-egy kulturális projektbe, annak számos hozadéka lehet.

A hollywoodi nagyságok jelentős része – történelmileg így alakult - Magyarország keleti részéről származott. Az, hogy velük foglalkozunk, rendezvényeket tartunk, közösségfejlesztő lehetőséget teremt a helyszínen. Ricse idősebbekkel is beszélgettem, akik ennek hatására még koncentráltabban foglalkoznak a helytörténeti kutatással. A film nagyon alkalmas arra, hogy minden generációt megmozgasson.

Mit tudnak a magyar filmesek, a magyar film?

Nem feltétlenül a filmet emelném ki, ezek az emberek: stúdióalapítók, producerek, rendezők hallatlan akaraterővel rendelkeztek. Jelentős részüknek, amikor elmentek innen, elképzelésük nem volt a filmről. És persze voltak kiváló, már akkor ismert filmesek, mint Kertész Mihály. Hogy ma mit jelent a magyar filmes világ? Korábban Magyarország ment Hollywoodba, ma ők jönnek ide. Az Origo Filmstúdió hosszú évekre előre le van foglalva. A főkonzuli időszakom kezdetén már folytak a tárgyalások a Raleigh Filmstúdióval, hogy együttműködés szülessen. 2007 nyarán írtuk alá azt a megállapodást, amelyből 2010-ben létrejött ez a hatalmas amerikai-magyar beruházás. Hatalmas érték, Európa második legnagyobb filmstúdiója. A magyar professzionális szakma, a kedvező feltételek igen népszerűvé tették az Origót. Az, hogy komoly sorozatok vagy a Dúne I-II itt készült, visszahat a magyar gyártású filmekre is. Az Origo Filmstúdióval stratégiai együttműködésünk van, Feksz Márta vezérigazgató elnökségi tag nálunk. Ebből az együttműködésből született meg többek között a Zukor és Gábor Zsazsa Múzeum. És a hollywoodi magyar csillagok megjelennek a Stúdió kövezetében. Mivel az Origo egy hatalmas, működő gyár, civileknek ritkán, csak szervezett vezetéssel van lehetőségük megnézni ezeket az emlékhelyeket. A forgatást olyan üzleti titoktartás szabályozza, hogy oda a stábon kívül senki nem juthat be.

Nagyon sokféle együttműködésben gondolkodnak, a 15. kerület művelődési intézményében, a Csokonaiban Hollywood a Csokonaiban címmel vetítés-sorozatot szerveztek. Ez is a küldetés része, vagy az Alapítványnak is ugyanolyan fontos a kapcsolathálózat építése?

Ez nekünk is nagyon fontos. Szeretnénk minél több kerületbe eljutni, ahova ezek a hírességek kötődnek. A XV. kerületben egy hatrészes sorozatot szerveztünk, ahol egy-egy alkalommal valamilyen tematika köré épül az este. Már az első alkalommal rengeteg érdeklődő jött el.

A magyarországi „Hollywoodról” is ír majd könyvet? Biztos. Mindent gyűjtök, rengeteg anyagom van.

Hogy ma mit jelent a magyar filmes világ? Korábban Magyarország ment Hollywoodba, ma ők jönnek ide. Az Origo Filmstúdió hosszú évekre előre le van foglalva

A KULTÚRA ALAPSZÜKSÉGLET

Akár Tizenötödik is lehet Budapest külvárosi alkotóközössége

Állandó vita tárgya, hogy a jelenlegihez hasonló időszakokban érdekes-e kultúrára áldozni, és a Magyarországhoz hasonló adottságú országokban sajnos rendre a „nem” vélemények erősebbek, pedig számos érv szól amellett, hogy milyen fontos a nehéz helyzetben is foglalkozni a lelki egészségünkkel. Ezekről és a Tizenötödik kulturális életének jövőjéről feltett kérdésekre válaszolt a Csokonai Nonprofit Kft. ügyvezetője, Beke Károly.

Szöveg: Fekő Ádám

Miben lesz más 2023-ban kultúrát szervezni, mint akár 2022-ben?

Mindenki a túlélésért küzd. Ezt alapvetően a rezsziválság okozza, sok játszóhely, közösségi és művelődési ház tart zárva, a kerületben április 1-ig négy közösségi ház vonult téli szünetre, de az egész országban ugyanezt látni, főleg a kisebb településeken. Budapesten szerencsére viszonylag tökeerősek az önkormányzatok, de a kistelepüléseken az is kérdéses, hogy újra tudnak-e nyitni valaha az intézmények, és nagyon rossz hírek érkeznek ezzel kapcsolatban: az önkormányzatoktól folyamatosan vonják el a forrásokat, de a központi finanszírozási és támogatási rendszer alakulása sem azt prognosztizálja, hogy itt rengeteg pénz lesz a hazai kultúrára. Hogy egy példát mondjak, a minisztériumnak fogalma sincs róla, mennyiből és miből fogja támogatni az előadóművészeket, ebbe tartozik a színház, zene vagy tánc. A vészhelyzet – amiből több is van egyszerre hivatalosan az országban – időszakára az önkormányzatok dönthetnek úgy, hogy nem látják el a múzeum- vagy a könyvtárfenntartási feladatait, és ennek nem tudni, mikor lesz vége. Ha sokáig tart, meg fog jelenni az a kérdés, hogy mi lesz a csak a közművelődésben dolgozó nagyjából 28 ezer emberrel. De hogy pozitívumot is mondjak, nagyon sokféle együttműködést tudunk kiépíteni, és kicsit az 1980-as évekhez hasonlóan sokszor az önkormányzat forrásból támogatott közművelődési intézmények adnak háttérrel a szabadon mozgó és élő kulturális közösségeknek.

Válsághelyzetben hagyományosan a kultúrától szokás pénzt megvonni. Mit lehet kezdeni azzal az leegyszerűsítő érveléssel, hogy fürdeni fontosabb, mint színházba járni?

Van egy hamis anekdota Winston Churchillról: eszerint a hadügyminisztere örült a háborúnak, mert el akarta vonni a kultúrától a pénzt a hadiiparra. Churchill a legenda szerint odacsapott, és megkérdezte, „akkor mi nek nyernék meg a háborút?”. Bár ez nem történt meg, de a londoni színházat nem zárta be még a bombázások alatt sem. Az emberek sokszor vaksötétben mentek előadásra, ezt fényképek is bizonyítják. A kultúra nagyjából hasonló jelentőségű, mint a kórházi ellátás. Ez a lelki egészséghez tesz hozzá, segít embernek maradni. Szerintem a kultúra szerepe csak erősebbé válik válsághelyzetben, mert kell a kapaszkodó, legyen az akár egyházi kultúra vagy színházi előadás.

A Tizenötödik sokáig nem a pezsgő kulturális életéről volt híres, hogy lehet ezen változtatni?

Voltak azért nagyon komoly eredményei az előző évtizedek közművelődési rendszerének, az 1990-as évek közepére mintáértékű volt, persze lehetett volna kicsit jobban marketingelni. Az sem tesz jót, hogy a belvárosban a legtöbben azt gondolják, Újpalota, Rákospalota és Pestújhely elszegényedő és lemaradott részek, miközben ez egyáltalán nem igaz. Csökkenő források mellett változtatni ezen hogy lehet? Munkával főleg. Mi már eleve kisebb forrásból gazdálkodunk az elődeinkhez képest, azért ahogy mondtam, partnerség kell: együttműködni akár otthont kereső fotóműhelyekkel, a Soharózához hasonló alternatív körösökkel. Ők előállítanak valamit nálunk, életet hoznak, mi infrastruktúrát adunk. Ebből olyan jó dolgok tudnak születni, mint Göncz Árpád drámája, a Mérleg, aminek bemutatásáról már az Örkényvel tárgyalunk. Jó lenne több helyi művész, de csak velük egyelőre nem tudjuk feltölteni a rendszert. Vízióknak azt látom, hogy amit ma mindenki lesajnált külvárosi dolognak tart, az pár év múlva már versenyelőny lehet: a világ nagyvárosaiban már megindult a kortárs alkotócsoportok kifelé költözése, hogy ott alkossanak. Ha 10-15 év múlva ez a kerület tud lenni Budapest külvárosi alkotóközössége, akkor valamit jól csináltunk.

“

Az önkormányzatoktól folyamatosan vonják el a forrásokat, de a központi finanszírozási és támogatási rendszer alakulása sem azt prognosztizálja, hogy itt rengeteg pénz lesz a hazai kultúrára

“

KIRÁLY LINDA ÉS KIRÁLY VIKTOR
ALMA EGYÜTTES | PÁL DÉNES

20 ÉVES AZ ASIACENTER

ÜNNEPELJ VELÜNK
MÁRCIUS 11-ÉN!

asiacenter.hu

1152 Budapest,
Szentmihályi út 167-169.

AsiaCenter
BUDAPEST

A Bátorságok Könyve célja egy olyan közösség megteremtése, amely segíti az olvasóit az útkeresésben. Olyan inspiráló történeteket és embereket mutatunk be, akik nyíltan mesélnek arról az útról, ami életük fordulópontjaihoz vezetett. Beszélgetünk hétköznapi hősökkel és ismert emberekkel egyaránt.

„Nyitottnak, befogadónak és rugalmasnak kell lenni a világ és az ismeretlen felé, kitartással szükséges tenni a dolgunkat”

Drávuvcz Rita világ- és Európa-bajnok magyar vízilabdázó, olimpikon, főfoglalkozása mellett a Magyar Olimpiai Bizottság Esélyegyenlőségi Bizottságának tagja, de elsősorban egy Flóra nevű kislány édesanyja, aki egy különleges genetikai rendellenességgel született. Itt kezdődik az ő történetük.

Amikor 14 éves voltam, elköltöztem otthonról, mert vízilabdázóként a kecskeméti sportklubnál kaptam lehetőséget. Ez egy nagyon meghatározó és bátor döntés volt a részemről, hiszen otthagytam az osztályomat, hogy egy teljesen ismeretlen közegbe kerüljek, és hogy a szülői otthon helyett kollégiumban éljek. Nagyon nehéz volt, és rengeteg kitartásra volt szükség.

A szüleim mindenben támogattak, de belegendolva, így szülői fejjel, ez az ő részükről is egy nagyon bátor döntés volt. Akkor még nem volt mobiltelefon, nem lehetett csak úgy hazaszólni, hogy éppen mi van velem az éjszakai vonaton, vagy mikor érkezek haza Szolnokra. Bízta bennem.

Fel kellett fedeznem, hogy mik a határim, miben kell túllépni önmagamon és miben kell javítanom emberként és sportolóként egyaránt. Ehhez azonban az embernek egy nagyfokú őszinteségre van szüksége magával szemben. Persze nem voltam teljesen egyedül. Ott voltak a csoporttársaim, a sportolótársaim, akikkel bátorítottuk egymást. A közösség, amiben egész életemben hittem.

Amikor a kislányom megszületett deformált lábakkal, összeestem és rettenetesen egyedül éreztem magam a küzdelemben, hogy rájöjjenek, valójában mi áll a gyerekem fizikális fejlődésének útjában. Flóra ugyanis a deformált lábai mellett kúszott- mászott, de később nem tudott lábra állni. Évekbe telt mire az orvosok rájöttek, hogy egy Charcot-Marie-Tooth (CMT) nevű genetikai rendellenesség miatt.

Ezekben az években nem tudtam merre induljak, mit kell tudni erről a rendellenességről, kik a szakorvosok, és egyáltalán kihez fordulhatok segítségért.

Megtaláltuk Flóra számára az egyik legjobb speciális intézményt, a Mozgásjavítót, megalapítottuk a WonderFlora & CMT Alapítványt, ahol nem csak a történetünket meséljük el, de segítséget nyújtunk azoknak a szülőknek, akiknek ugyanúgy akadályozottsággal élő gyerekek van. Közösséget építünk, ami által másoknak, a nehezebb hátizsákos családoknak, is támaszt nyújthatunk. Az alapítványunk és mi magunk rengeteget teszünk a társadalmi elfogadásért. Flóra is kerekesszékes, és szerintem nagyon fontos, hogy a hasonló akadályokkal küzdő embereknek könnyebb legyen a közlekedés.

Flóra fejlődése mellett azt a célt tűztük ki, hogy a társadalom érzékenyítésével is foglalkozzunk. Hiszen a társadalom fejlődése érdekében elengedhetetlen, hogy minél hamarabb beépülhessen a más, az akadályozott életű, emberek és gyerekek megismerése.

A Lélekmozgató óvodai, iskolai, önkormányzati program nagyköveti vagyunk, ami egy országos érzékenyítő program a Magyar Paraszport Napján. Tavaly több mint 650 intézmény csatlakozott.

Hiszem, hogy nyitottnak, befogadónak és rugalmasnak kell lenni a világ és az ismeretlen felé. A bátorság egy döntés: megtorpansz-e valami előtt, vagy kipróbálsz-e valami újat?

Szerintem egy ilyen ismeretlennek a leküzdése a bátorság.

Gerlits Réka

Fotó: Gordon Eszter

RITA

Név: Drávuvcz Rita

Született: 1980. 04.14.,

Foglalkozása: vízilabdázó, olimpikon

Magyar Olimpiai Bizottság Esélyegyenlőségi Bizottságának tagja Magyar Paraszport Napjának nagykövete és a FIDOSZ elnökségi tagja II. kerületi Sport és Szabadidő-sport munkatársa, LEN Technikai vízilabda albizottsági tag

A világ- és Európa-bajnok sportoló életében mindig az egészség és a sport foglalta el az első helyet. Édesanyaként minden nap küzd kislánya, Flóra jelenéért és a hozzá hasonló, akadályos élő fiatalok jövőjéért az általa alapított WonderFlora & CMT Alapítványon keresztül.

OLIMPIKON CSOKONAI

Ha nem a pénzügyeket intézi, korcsolyaversenyeken látható pontozóbíróként Tóth Szilárd

Tóth Szilárd tavaly nyár óta a Csokonai Nonprofit Kft. gazdasági vezetője. A nagyjából hetvenfős cég gazdasági irányítása, a költségvetési, pénzügyi, számviteli, gazdálkodási és adózási folyamatok koordinálása, felügyelete és kézben tartása tartozik a feladatkörébe.

Szöveg: Riersch Tamás

„Gyakorlott közgazdászként jelentkeztem erre az állásra – mondta Szilárd. – Korábban számos intézménynek és cégnek voltam a gazdasági vezetője. Dolgoztam többek között az agrárigazgatás háttérintézményeiben, tudományos területen, például a Magyar Tudományos Akadémián, valamint a felsőoktatásban is. Több mint 25 éve már gazdasági területen tevékenykedem, és bízom benne, ezt a tapasztalatomat a Csokonai is kamatoztatni tudja.”

Tóth Szilárdnak nálunk elsősorban számolnia kell, de mint kiderült, a számok nemcsak az Eötvös utcai irodájában, hanem a szabadidejében is foglalkoztatják.

„Január utolsó hetében a finnországi Műkorcsolya és Jégtánc Európa-bajnokságon pontozóbíráskodtam. Mikor egy térsérülés és a profi edzéslehetőségek hiánya miatt idejekorán befejeztem versenyzői pályafutásomat, megpróbáltam edzőként a korcsolya mellett maradni. Egy-két évig csináltam is, de mivel akkoriban már dolgoztam, rájöttem, hogy idő hiányában az edzősködést nem tudom kellő erőbedobással csinálni. Ezért váltottam, és bíró lettem. 2000-től már nemzetközi versenyeken is pontozom a jégtáncosokat. Több világ- és Európa-bajnokságra is kijutottam, ám olimpián még nem kaptam szerepet. Ennek egyetlen oka, hogy 2010 óta nem volt magyar jégtáncos pár az

öttkarikás játékokon. Márpedig csak azokból az országokból hívnak bírót, ahonnan versenyző is kvalifikálja magát az adott világversenyre. Nagyon bízom benne, hogy a 2026-os milánói téli olimpiára már kijuthat egy magyar jégtánc-páros.”

A Csokonai gazdasági vezetője azonban már rendelkezik olimpiai tapasztalatokkal. 1994-ben ugyanis akkori jégtánc partnerével, Berkes Enikővel kijutott a lillehammeri téli olimpiára, ahol végül a 20. helyen végeztek.

„Nagyon fiatalok voltunk, Enikő tizenhét, én húszéves voltam csupán egy felnőtt nemzetközi versenyszezonnal a hátunk mögött. Az 1993-as helsinki Európa-bajnokságon már huszadikok voltunk ugyan, ami adott némi reményt, hogy az olimpián is ott lehetünk az első húszban.”

Lillehammer egy különleges téli olimpia volt. Egyrészt ez az első olyan volt, amit nem egy esztendőben rendeztek a nyári olimpiával, hanem két évvel a barcelonai olimpia után lobbant fel a láng a norvég városban, másrészt ez az olimpia szokatlanul kis településen zajlott, melytől még a Nemzetközi Olimpiai Bizottság vezetői is tartottak. Egy legendás balhé is beárnyékolta a versenyt: Tonya Harding és Nancy Kerrigan konfliktusa. Az olimpia előtt nem sokkal Nancy Kerrigan térdét edzés után szilánkosra akarták törni, és a felbujtó állítólag riválisa, Harding volt. Az eset az egész világ figyelmét Lillehammerre irányította.

„Érdekes olimpia volt. A norvégok rendkívül jó és lelkes házigazdákna bizonyultak, és igazi környezetbarát olimpia volt. Először léphettek jégre vagy hóra azok a versenyzők is, akik korábban profi versenyeken is szerepeltek. Nagy élmény volt találkozni és együtt edzeni olyan sztárokkal, mint a német Katarina Witt, vagy az angol Jayne Torvil–Christopher Dean jégtáncpáros, ők valódi legendák. Mégsem ők győztek, hanem az a Grishuk–Platov páros.”

Bár a pályafutása befejeződött, a korcsolyázástól rengeteget kapott. „Megtanultam sportszerűen küzdeni a céljaimért, méltóképpen képviselni a hazámat, a családomat, és az élsportban megélték segítenek a civil élet nehézségein is átsiklani.”

“
Nagy élmény volt találkozni és együtt edzeni olyan nagy sztárokkal, mint a német Katarina Witt vagy az angol Jayne Torvil–Christopher Dean jégtáncpáros
”

Általában ha a helytörténet kerül szóba, akkor a történelem rég elmúlt időszakai, amelyek már nem léteznek, a feledés homályába vesztek. Éppen ezért nagyon érdekes, ha napjainkban közvetlen közlelről láthatjuk és tapasztaljuk a történelmi távlatot. Kézzel fogható közelségben a ma valóságában élhetjük át a múltat.

Szöveg: Szunyogh László

Pestújhely településfejlődése az 1910-es évektől számítható. A betelepülő lakosság igyekezett megtalálni az önálló életét. Az itt élőknek a mindennapi élethez iparosokra, kereskedőkre és szolgáltatásokra volt szükségük. Vállalkozó szelleműekben pedig nem lehetett hiány, hiszen egy új városka fejlődéséhez szinte minden ötlet megvalósítható.

Így tett Nagy Lajos is, aki a Neptun utcai telken lévő házat úgy tervezte, hogy az utcai frontra üzlethelyiséget és raktárat alakított ki. A lakás az épület udvari szárnyába került. Igazán logikus gondolat volt, hogy saját vállalkozásában dolgozzon. Ráadásul akkoriban Pestújhelyen szinte mindenki építkezett. Eszközökre, szerszámokra és vasanyagokra volt szükség. A vasbolt forgalma hosszú időre biztosított volt.

Az üzlet tökéletesen ellátta a helyi igényeket. Fogyott a kerítésháló, a lapát, ásó, kapa, létrák, fogók, szegek, csavarok.

A második világháború után „új szelek” fújtak, olyan, hogy magánvállalkozás, akkoriban nem létezhetett. Nagy úr üzletét rövid úton államosították. Ekkor kiderült, hogy igazán jó profillal rendelkezett a pestújhelyi üzlet, hiszen továbbra is vasboltként, majd később Vas és Edénybolt néven működött tovább. Az idősebbek emlékezhetnek rá, hogy az ország minden egyes pontján ismerős volt a szokásos kék-sárga felirat.

Az országos állami cég igencsak takarékosan – hiszen úgy, ahogy volt, beruházás, festés, felújítás nélkül – üzemeltette a boltot. Ez a spórolós hozzáállás nem befolyásolta a vevők vásárlási szokásait. A pestújhelyiek továbbra is innen szereztek be a vasáruat, de szívesen vették a profilbővítést az edények formájában. Megszokták a kis üzletet, helyben vehették meg a szükséges árut, nem volt jelentősége számukra, hogy változik-e a bolt berendezése, vagy hogy eredeti deszkapadlójú maradt-e a vevőtér. A fontos az volt, hogy legyen kerítésháló, a lapát, ásó, kapa, létrák, fogók, szegek, csavarok.

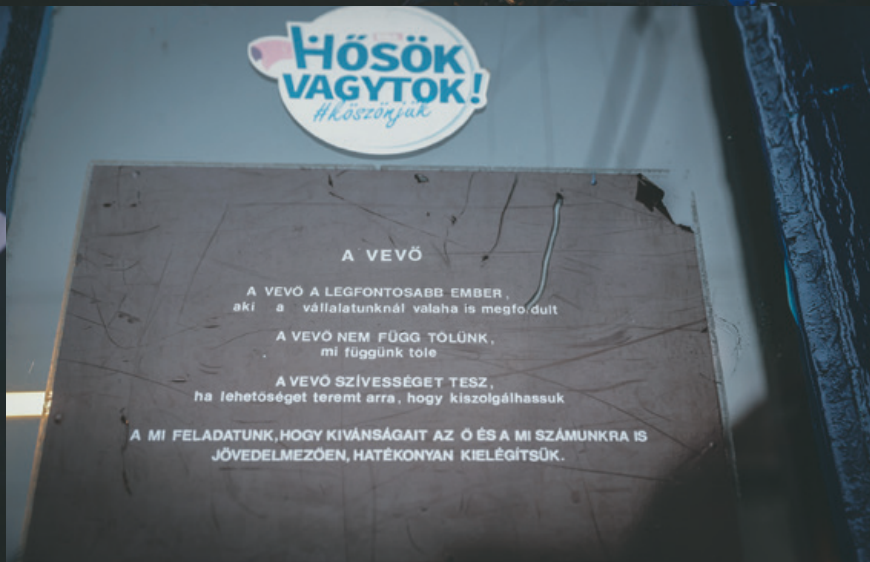
Jöttek a még újabb idők, az állami tulajdonú Vas és Edényboltnak befellegzett, a rendszerváltás után új tulajdonosokhoz került. 1992-től Halász Gábor és felesége magánvállalkozásban működtette az üzletet, amit igen jól ismertek, hiszen 1968 óta dolgoztak benne. A tipikus családi vállalkozásba beszállt fia is.

Kiss Sándor így emlékezik a „kezdeti” időkre: „Először is a bolt külső homlokzatát tettük rendbe. Új táblákat helyeztünk ki, kijavítottuk a málló vakolatrészeket. Belsőleg festésre és mázolásra került sor. Meghagytuk az eredeti polcrendszert, az eladói pultot, a kirakatot és a raktár berendezését is. Hogy miért nem változtattunk? Mert nem volt rá szükség. Abban a szobában, hogy kereskedelem, benne van a kereslet, az áru. A vevőink mit kerestek, illetve ke-

NEM MŰ

LÓ IDŐK

resnek? Kerítéshálót, lapátot, ásót, kapát, létrákat, fogókat, szegeket, csavarokat ... A pestújhelyiek egyébként is megszokták a boltot úgy, ahogy van. Én meg »beleszülettem« az üzletbe.”

Talán csak két éve került le a homlokzatról a Vas és Edénybolt felirat. A bejárati ajtó eredeti, a vásárló belépve 100 éves fapadlón jár. Az árut Kiss Sándor adja ki, nem kell keresgélni a polcok között, mint a nagy barkácsáruházakban. Ha szükséges egy marék szög, azt Kiss Sándor újságpapír-staniclibe csomagolja, mint ahogy régen Nagy úr. A vásárlás közben ismerősök lévén szóba kerülnek a mindennapi élet gondjai és örömei. Úgy családiasan.

„Az idők folyamán arra jöttem rá, hogy ez az üzlet ugyanúgy megállja a helyét ma is, mint kezdetekben. Árukészletünk az igényeket szolgálja. Hasonló, mint a századelőn, csak műszakilag a mai kornak megfelelőek” – folytatta a ma már egyszemélyes bolt vezetője.

Látogatásomkor egy vevő lépett be az üzletbe. Cserpákot keresett. „Van-e?” – kérdezte. Természetesen volt. (A cserpa eredeti jelentése: kisebb vízesevény, későbbiekben nagyobb méretű habarcsmeregető kőműves szerszám.)

„Ezek is kellenek, de minden háztartásban szükség van szerszámokra, építkezések és felújítások során talicskára, létrára, egyebekre. Ja, most jut eszembe, ma már nem árulhatunk petróleumot, de minden mást igen. Emlékszem, még a vasedény-korszakban árultak olajkályhát, fazekat, szódásszifont, evőeszközöket, mindenféle csetreszeket. 1995 után azonban a külföldi világcégek alaposan megroggyantották az újonnan létrejövő magánvállalkozásokat. A profiljuk mindenféle árut tartalmazott, mennyiségben pedig nem versenyezhetünk. Pedig mi is megfelelünk a vásárlási igényeknek. Ráadásul nem szükséges elautózni kilométereket, bolyongani a polcok között. De tudom én, kényelmes és egyszerűbb mindent megvenni, hiszen a csokitól a mestergerendáig mindent összehordanak azokban az óriási vegyesboltokban... Ez van.”

A pestújhelyiek tudják, hogy ez a kis időtlen bolt nem egyedüli Pestújhelyen, de az utolsók közt van. A helyi postafiók is több mint 100 évig szolgálta a lakosságot. Eddig. Éppen három hónapja zárt be, mondván, nem rentábilis. 112 évig nem volt vele gond. Mik egy postafiók szolgáltatási feladatai? Postai küldemények, levelek, csomagok átvétele és kiadása. Banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások biztosítása. Mindezen munkát hiba nélkül ellátta, pedig a berendezése, épülete működése kezdetektől nem változott. Mit kellett volna tenniük, hogy megfeleljenek az új idők gazdaságossági követelményeiknek?

Lehet, hogy tényleg eltűnik a posta épülete is, vele együtt az eredeti berendezés is? Vége egy különleges kulturális értéknek? Nem akarom elhinni.

Ez a hasonlóan kis vasúzlet azonban itt még kitart. Szívesen várja a vevőket, egy olyan boltban, amely múzeumnak is tekinthető, közben a leghagyományosabb szerszámok mellett a legújabb elektromos barkácsgépek is megvehetők. Bár a sarokban olajkályha adja a meleget, tovább kopik az olajos padló. A polcokon nem ócskaságok, hanem minőségi termékek sorakoznak. Így ez az üzlet bizonyítja, hogy ha valami régi is, az alapértékek megmaradhatnak.

A Vas -Műszaki Bolt élő skanzenépület Pestújhelyen. A XX. századelőtől a XXI. században is fennmaradt emberi valóság. Remélem, így lesz még hosszú évekig.

„Ezzel én is egyetértek” – mondja Kiss Sándor, aki szerencsére örök optimista.

Bizakodva tekint a jövőbe. De hogy mit hoz a jövő, azt nem tudhatjuk. Nem sejtette Nagy úr sem, de neki is voltak víziói, tervei. Dolgozott és nem adta fel, ha nehézségekbe ütközött. A mai vállalkozók is, mint Kiss Sándor, követik elődjeik útját.

A pestújhelyi történet folytatódik.

KULTURÁLIS PROGRAMOK A TIZEN- ÖTÖDIKBE

2023. FEB.

XV. Kerületi Kulturális Örökség Háza
és Helytörténeti Gyűjtemény
1158 Budapest,
Pestújhelyi út 81.
Tel.: +36 1 419 8216
mail@csokonai15.hu

KIKÖTŐ – Ifjúsági Sziget
1156 Budapest,
Szárzsnád utca 5.
+36 1 630 1169
kikoto@csokonai15.hu

Kozák téri Közösségi Ház
1154 Budapest,
Gábor Áron utca 58/c.
Tel.: +36 1 410 5536
reg.kozak@csokonai15.hu

Pestújhelyi Közösségi Ház
1158 Budapest,
Szűcs István utca 45.
Tel.: +36 1 410 7168
pekh@csokonai15.hu

Újpalotai Közösségi Ház
1157 Budapest,
Zsókvár utca 15.
Tel.: +36 1 410 0836
uszik@csokonai15.hu

Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
1153 Budapest,
Eötvös utca 64-66.
+36 1 307 6191
rendezvenyhaz@csokonai15.hu

Február 2. Csütörtök

18.00
Otthon és itthon Terenyei Tímea
grafikusművész kiállítása
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház, Palota Galéria
Ingyenes

Február 2-től, csütörtökönként
16.30-20.30

Kosárfonóköri: négyzetletes dobozok, ládák fonása
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Jelentkezés:
reg.kozak@csokonai15.hu

Február 3. péntek
18.00

Rejtvényfejtők napja a Kikötőben,
rejtvénykészítéssel, zsákbamacs-
kával
Kikötő – Ifjúsági Sziget
Ingyenes

Február 4. szombat
17.00

Görög farsang
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Belépő: 1000 Ft/fő, 14 év alatt
ingyenes

Február 7. kedd
17.00

Rákospalota100, BUDAPEST150,
Csokonai Vitéz Mihály250 - Éves
programbejelentő
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház

Február 8. szerda
18.00

Fűzek és gyümölcstermő bokraink
dugványozása
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Jelentkezés:
reg.kozak@csokonai15.hu
Részvételi díj: 2000 Ft/fő, jelentkezés:

Február 9. csütörtök
18.00

Hollywood magyar gyökerei második
rész - Némafilmszínészek -Dívák

Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Ingyenes.

Február 10. péntek

10.00
Pacsmagolda képeret készítése
Kanga Klub
1157 Budapest, Hartyán köz 3.
Részvételi díj: 1500 Ft/fő Kanga Klub
napijeggyel

18.00
Kikötő házi csocsóbajnokság
Kikötő – Ifjúsági Sziget
Ingyenes.

Február 11. szombat
10.00-12.00

Terenyei Tímea grafikusművész work-
shop kisgyermekeknek/családoknak
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Részvételi díj: Felőtt 1500 Ft/fő
Gyermek 1000Ft/fő

17.00
Valentin napi szerelmeslakat és sü-
teménykészítés
Kikötő – Ifjúsági Sziget
Ingyenes.

18.00
Syconor
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Belépő: 2000 Ft/fő

Február 12. vasárnap
10.00

Hab a tortán
szakab az ágy alatt
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Belépő: 1000 Ft/fő

10.00-14.00
Farsangi Huncutságok- mézeskalács
készítő workshop Seregély Mirtillel
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Jelentkezés:
reg.kozak@csokonai15.hu
Részvételi díj: 7500 Ft/fő

17.00
Nostalgia Farsang
Kikötő – Ifjúsági Sziget
Belépő: 1500 Ft/fő

Február 13. hétfő
18.00
Újpalota Kvíz
Kanga Klub
1157 Budapest, Hartyán köz 3.
Ingyenes.

Február 14. kedd
10.00
Keddi Kanalazó – szivecske sütik kék-
szítése Valentin nap alkalmából
Kanga Klub
1157 Budapest, Hartyán köz 3.
Részvételi díj: 1500 Ft/fő Kanga Klub
napijeggyel.

Február 16. csütörtök
18.00
Beszélgetések szabadon.
Vendég: Gulyás Márton, a PARTIZÁN
alapító-főszerkesztője
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház, KultCafe
Ingyenes
19.00
Koldökszinór varieté
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Belépő: 2400 Ft/fő

Február 18. szombat
10.00
Magbörze
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Részvételi díj nem klubtagoknak:
1000 Ft/fő

15.00-17.00
Terenyei Tímea grafikusművész work-
shop, művészetterápia felnőtteknek
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Részvételi díj: Felőtt 1500 Ft/fő

15.30
Farsangi karnevál a Tizenötödikben
Kikötő – Ifjúsági Sziget
Indulás: Kikötő Ifjúsági Sziget
Érkezés: Pestújhelyi Közösségi Ház

Február 19. vasárnap
09.00-16.00
Ásványbörze
10 órától Foton barlangkutatók
találkozója

Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Belépő: 500 Ft/fő,
14 év alatt ingyenes

Február 23. csütörtök
18.00
Hollywood magyar gyökerei
Harmadik rész, az operatőrökről
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Ingyenes.

Február 24. péntek
10.00
Kanga Farsang
Kanga Klub
1157 Budapest, Hartyán köz 3.
Belépő: 1500 Ft/fő Kanga Klub napi-
jeggyel

17.00
Farsangi Táncházt a Szilassal
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Belépő: 500 Ft/fő,
jelmezben érkezőknek ingyenes

Február 26. vasárnap
17.00
Nostalgia Klub
Kikötő – Ifjúsági Sziget
Belépő: 1500 Ft/fő

10.00-12.00
Metszés a gyakorlatban egy
XV. kerületi kertben
Csokonai Művelődési
és Rendezvény Ház
Részvételi díj 2500 Ft/fő,
Jelentkezés:
reg.kozak@csokonai15.hu

Február 27. hétfő
18 óra
Újpalota Kvíz
Kanga Klub
1157 Budapest, Hartyán köz 3.
Ingyenes.

február

12.

HAB A TORTÁN MIT KERESETT JAKAB AZ ÁGY ALATT?

10.00
CSOKONAI MŰVELŐDÉSI
ÉS RENDEZVÉNY HÁZ

Jakab éppen a billenős teherautóját, Klárikát tologatja, amikor szörnyű dolog történik... Klárka felborul, és az üveggolyók begurulnak az ágy alá. Az ágy alatt bizony sötét van, nagyon sötét.

Jakab fél – de mégis bemászik! Az ágy alatt igazából egy új, színes és izgalmas világ rejtőzik.

Ott van persze a rémisztő Hómama meg a Szörizéke, de talán mégsem kell tőlük annyira félni!

A Csokonai15, a Pagony Kiadó és a Jurányi Ház közös programja

Írta: Dániel András

Szereplők: Pető Kata, Porogi Ádám

Zene: Kákonyi Árpád

Az előadást követően játszóházzal várjuk a gyerekeket.

Az előadást 3 éves kortól ajánljuk, időtartama körülbelül 30 perc.

Jegyár: 1000 forint

Jegyvásárlás: <https://csokonai15.jegy.hu/>

február

16.

BESZÉLGETÉSEK SZABADON

18.00
CSOKONAI MŰVELŐDÉSI
ÉS RENDEZVÉNY HÁZ, KULT CAFÉ

A szabadság erő. Szabadon beszélgetni pedig öröm is. A beszélgetés, gondolkodás szabadságát adja közéleti beszélgetéssorozatunk minden hónap harmadik csütörtökjén a Csokonai KultCaféban, a Csokonai Művelődési és Rendezvény Házban.

A vendégeket kérdezi: Benyó Rita, újságíró. A februári vendég: GULYÁS MÁRTON aktivista, a Partizán közéleti-politikai csatorna alapító-főszerkesztője.

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Részvételi szándékát a rendezvenyhaz@csokonai15.hu email címen jelezze!

február

16.

KÖLDÖKZSINÓR - VARIETÉ

19.00
CSOKONAI MŰVELŐDÉSI
ÉS RENDEZVÉNY HÁZ

Milyen szülővé válni? Zene, humor, és tények, amikről ritkán beszélünk.

Gyorsan és rágás nélkül eszel, miközben öltöztetsz valakit, akinek az első szava a NEM? Egész napokat végigharcolsz, hogy elaltass valakit, aki amúgy nagyon álmos? Megtanulsz örülni annak, ha kétórás tömbökben aludhatsz? Térdmagasságig kék-zöld folt vagy, és az arcod merő harapás? Koncertek helyett játszótérre jársz? Állandóan cipelsz valamit, sietsz valahova, és izzadsz valamért? Valaki mindig jobban tudja, hogy kellene csinálni? Ha legalább öt kérdésre igennel válaszoltál, akkor feltehetően kisgyermekes szülő vagy, és rohadt nehéz volt leszervezned, hogy végre el tudj jönni erre az előadásra, de megéri. Ha pedig 6-ból 0, akkor jól ki-nevetheted az önkéntes rabszolgák zenés bénázásait, miközben áldod a józan eszedet. A Csokonai15 és a Manna Produkció közös előadása.

Rendező: Csábi Anna

Szereplők: Györgyi Anna, Szegvári Júlia, Sárközi-Nagy Ilona és Koszovszky Márton.

Jegyár: 2400 forint

Jegyvásárlás: <https://csokonai15.jegy.hu/>

február

18.

Farsangi karnevál a Tizenötödikben

15.30.
TIZENÖTÖDIK KERÜLET

Egy régi hagyomány új köntösbe bújjik. Jön a Farsangi Karnevál a Tizenötödikben! Ami biztosan lesz: gólyalások, zene, forralt bor, mutatóvanyosok, felvonulás, tánc, fánk, kiszabás égetés.

Indulás: Kikötő. Végállomás: Pestújhelyi Közösségi Ház

Az útvonal: Kikötő, Szerencs utcai játszótér, Pestújhelyi templom tér, Sztáray Mihály tér, Pestújhelyi út, Pestújhelyi Közösségi Ház.

Jöjjön el és jelmezbe bújva kergesse el a telet!

március

4.

MÁRCIUSI ELŐZETES

Göncz Árpád - Mérleg

17.00
CSOKONAI MŰVELŐDÉSI ÉS RENDEZVÉNY HÁZ

Egy-két bútor, pár kis szobor, néhány nipp. Mintha a nagyszüleink nappalijában lennénk. Közben ott van az egykori szerelmespár megkésített randevúja. 23 év után, rengeteg kérdéssel. Mennyiben eldöntött az életünk? Szerepet játszhat-e benne személyes akaratumk? Melyik a súlyosabb döntés: menni, és új életet kezdeni, vagy itthon maradni? 23 év után, az újra találkozásakor, minden megtörténhet. A folytatás vagy akár az örök búcsú is.

A Mérleg az újbóli találkozás drámája, ami rendkívüli hasonlóságot mutat Göncz Árpád személyes életútjával, tapasztalásaival.

Rendező: Kerkay Rita; Szereplők: nő - Varga Mária, férfi - Zsótér Sándor

Jegyár: 2400 forint

Jegyvásárlás: <https://csokonai15.jegy.hu/>

A Csokonai15 és a Terminál Workhouse közös előadása

FILM

Larry. Olyan országban élünk, ahol az emberek egy része el sem tudja képzelni, milyen közel van földrajzilag a valódi mélyszegénységhez. Szeretjük azt hinni, hogy a legmélyebb nyomor csak valahol tőlünk keletre vagy délre létezik, ezért maximum akkor találkozunk vele, ha egzotikus utakra szánjuk magunkat. Pedig itt van az Magyarországon is: ezt mutatja be a dadogós borsodi rapperről szóló Larry. Ebben a világban nincs fentről érkező segítség, a cigánytelep emberei csak egymásban bízhatnak, ami viszont hol jó ötlet, hol nem. Bernáth Szilárd filmje annak ellenére, hogy olyan embereket mutat be, akikről a társadalom szeret tudomást sem venni, mégis meglepően életigenlő tud lenni. Annnyira biztosan életigenlő legalább is, hogy elkapjuk valamelyik moziában, ameddig még adják.

SZÍNHÁZ

Bödöcs Tibor: Meg se kínáltak – kocsmáaria. Ajánlja a saját könyve alapján készült 6Színházban látható művet maga Bödöcs Tibor: „Lassan két évtizede figyelem Thuróczy Szabolcs a (magyar) néplélek ismeretéről tanúszkodó alakításait Pintér Béla szeniális darabjaiban: organikus, természetes, bio! Az évek során barátságába is fogadott. Mikor először levittem a bucsuszentlászlói kocsmába, húsz perc kellett neki, hogy autentikus szereplőjévé váljon a „kolorlokálnak” Helyi kőművesekkel biliárdozott hosszan, akik észre sem vették, hogy idegen. Aztán írtam egy kocsmaregény-félét és ebből készül most egy monodráma Szabolcs főszereplésével. Keresztes Tamás a darab rendezője.”

KÖNYV

Aradi Péter – A csend, amire vágytál. „Én a halálfélelem ellenére is szerettem a másnapokat, mert olyankor minden egyszerű volt. Csak igenek meg nemek voltak, és az esetek többségében nyilván a nemek győztek, szinte mindenre nemet tudtam mondani.” Szolláth Dávid szerint: „Elvileg egy tehetséges, fiatal sportolóra ma szép karrier vár Magyarországon. Aradi Péter első regényének hőse kiváló sprinter, viszont nem veszi be ezt a maszlagot. Dénes története drogokról, fegyveres rablásokról, az illúziók elvesztéséről és a haragba forduló csalódottságról szól. Jelet adott magáról a NER dühöngő ifjúsága. Egy budapesti heist movie és egy kicsavart fejlődésregény keveréke. Sodró, őszinte és mellbevágó regény egy srácról a mai Magyarországon.”

KIÁLLÍTÁS

Katona Szabó Erzsébet – Velúr, Műcsarnok. Katona Szabó Erzsébet a természet apró mozzanatait és jelenségeit figyeli, annak ritmusa szerint él és harmonikus egységet alkot vele. Ismeri a megfoghatatlant, a természeti erők szabályait. Kémleli a lombkoronákon átszűrődő fényt és érzékeli a növényzet változásait. Ismeri a mindenkori kertek rendjét. Az állatvilághoz olykor csak a suttogók képesek közel kerülni. Katona Szabó Erzsébet a természet kiválasztottja, aki párbeszédet folytat az őt körülvevő közeggel. Járja az erdőket és olykor lenyűgözve áll egy puha, mohos sziklás előtt. Tapintja a növényvilágot, tanulmányozza a fák göcsörtös, szövevényes törzseit. Megfigyeli az avar földszíneinek vál-

HELYI ÉRTÉKEK

„A mai világban egy vállalatnak olyan utat is találnia kell, mely a humán értékek felismeréséhez vezet. E filozófia értelmében a Co-op Star Zrt. a helyi értékek megőrzése mellett nagy figyelmet fordít támogatásokra, szponzorálásokra, a társadalmi szerep erősítésére. Célul tűztük ki, hogy a helyi közösség Támogató és Fejlesztő része kívánunk lenni. Azt tapasztaltuk, hogy a XV. kerület lakóiban rendkívül erős a lokálpatriotizmus, legalább olyan mértékben, mint egy kisvárosi közösségben, a helyi értékekhez maximálisan kötődnek. Elsősorban rákospalotaiaként tekintenek magukra és csak másodsorban fővárosiként. Cégünk emiatt is szeretne minél inkább hozzájárulni a helyiek életminőségének javításához. A Co-op Star, mint a Coop csoport tagja ezért kereste meg a XV. kerületi önkormányzatot, hogy kiválasszuk azokat az eseményeket amelyekhez csatlakozni, valamint támogatni tudunk” – mondta dr. Rédei István a Co-op Star Zrt. elnök-vezérigazgatója.

Első lépésként a következő kezdeményezésekkel nyit a vállalat a lakosság felé:

- A *Hab a tortán* előadásra 45 óvodás gyermek jegyét finanszírozza, illetve ajándékcsomaggal is kedveskedik nekik és nevelőiknek.
- Rákospalota 100 éves évfordulójához kapcsolódóan matricagyűjtő füzetet jelentet meg.

- A közeli parkban méhlegelőt telepítenek, hogy ezzel is felhívják a figyelmet a méhek szerepére.
- Terveik között további együttműködések is szerepelnek a XV. kerületi önkormányzattal.

„A közösség támogatásának egy másik állomásaként több lépcsős boltfejlesztési programot indítottunk el, mely program során megújítjuk a Kossuth utcai üzletünket.

Ennek első lépését már láthatták akik nálunk vásárolnak, hiszen felújítottuk a bolt eladóterét a kényelmesebb vásárlási élmény érdekében” – tette hozzá az elnök-vezérigazgató.

A második lépésben az üzlet külső része újul majd meg. A harmadik lépésben a különböző osztályokat és azok termékválasztékát újítottuk meg, mint például:

- Most már széles fogápolási, valamint babaápolási választékkal várják vásárlóikat.
- A zöldség – gyümölcs osztály is megújult, ahol mindig friss áruval találkozhatnak a vásárlók.
- A pékáru osztályon önkiszolgáló kenyérszeletelővel születhetnek fel a vásárlók a friss kenyeret.

„Nagyon nagy figyelmet fordítunk az eladási árakra is, mert tisztában vagyunk azzal, hogy a jelen kihívásokkal teli gazdasági helyzetben ez minden magyar üzletlánc személyes feladata kell legyen” – mondta dr. Rédei István elnök-vezérigazgató, Co-op Star Zrt.

Fotó: Csokona15

EBBŐL OLIMPIA IS LEHET

Ha a teqball ugyanazzal a sebességgel fog fejlődni, mint tette azt az elmúlt nyolc-kilenc évben, akkor még a 2028-as Los Angeles-i olimpia programjába is bekerülhet. Ha pedig az új játék egyik fő reprezentánsa, Bányik Csaba is képes lesz majd megőrizni a formáját, akkor pedig öt év múlva akár egy újabb olimpikon sportolóval gazdagodhat a kerület.

„A Testnevelési Egyetemen ismerkedtem meg a játékkal” – mesélte az Újpalotán élő kétszeres teqball-világbajnok sportoló. „Logikus volt, hogy az új sportágat először a leendő testnevelőkkel és edzőkkel ismertették meg.”

Csabáék először kipróbálták, majd meg is szerették a játékot, s mivel a világ egyik legnagyobb cége, a Coca-Cola is melléjük állt, viszonylag gyorsan versenyezni is kezdtek. A sportág eddig öt világbajnokságot rendezett, és ezeken egyelőre érződik a magyar hegemónia. Csaba eddig férfi párosban és vegyes párosban nyert vebét, az előbbiben jelenleg is világranglista harmadik, az utóbbiban pedig első. A László Gyula Gimnázium és Általános Iskola egykori diákja azonban egyéniben is szeretne a legjobb lenni. Ezt bizonyítja, hogy szeptemberben a budapesti Teqball Tournon már ebben a számban is aranyérmes tudott lenni.

„Sokat segít a sportág népszerűségének, hogy olyan neves labdarúgók, mint Ronaldinho, Cafú, Puyol, vagy éppen Neymar is melléjük álltak. És az olyan hírek is, hogy a Barcelonából Párizsba igazoló Messi első PSG-s edzésén teqballozott a többiekkel.”

A teqball az első nagy lépését már idén megteszi az olimpia felé azzal, hogy nyáron bemutatkozhat majd a krakkói Európa Játékok programjában. Ám, ahhoz, hogy 2028-ban valóban olimpiai sportág lehessen, szükség van az amerikaiak támogatására is. Ezért is fontos, hogy Csabáék február végén Los Angelesben fognak versenyezni.

Riersch Tamás

A DÓZSA OLIMPIKON TESTNEVELŐJE

A jó testnevelő fizikumból, fegyelemből, ügyességéből és kitartásból is példát mutat a gyerekeknek. Ha ezt vesszük alapul, akkor Zakariás Mária, a Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakgimnázium nyugalmazott testnevelője kiváló példakép volt a diákjai számára.

A decemberben 70 esztendő pedagógus ugyanis fiatalkorában élsportoló volt. Kajakozott, egyszer ezüst-, kétszer pedig bronzérmes volt a világbajnokságon, legnagyobb sikerét pedig az 1980-as moszkvai olimpián érte el, amikor párjával, Rakusz Évával bronzérmesek lettek a K2 500 méteres számban.

„Az is rég volt, amikor én versenyszerűen kajakoztam, és az is, amikor a Dózsában tanítottam – mesélte az olimpiai érmes jubiláns. 1966-ban kezdtem el kajakozni az Újpesti Dózsában, majd egészen fiatalon bekerültem a válogatottba.”

Zakariás Mária első nagy sikerét pontosan 50 éve, 1973-ban a tamperei vebén érte el, ahol K4-500-on ezüstérmes lett. Ugyancsak 50 éve ismerkedett meg jelenlegi férjével, az olimpiai ezüstérmes és háromszoros világbajnok kajakos Gicz Csabával is, akitől három gyermeke született. Negyven éve (az 1982–83-as tanévben) kezdődött a dózsás tanári pályafutása, amely tíz éve, 2012-ben ért véget.

„Imádtam kajakozni, és imádtam tanítani is. Ennek köszönhetően rengeteget vízitúráztunk a diákokkal, és sok tanítványom ment le a férjem újpesti kajakegyesületébe is sportolni.”

Zakariás Máriának mind a mai napig gyakran eszébe jut a moszkvai olimpia, melyre már pályafutása végén, kétgyermekes anyukaként utazott ki, és amely versenyen egy hihetetlen hajrát kivágva sikerült a hajójukat a keletnémet és szovjet egység mögött harmadikként célba vinniük.

„Nagy meglepetés volt az eredményünk, amely máig kitartó örömet okozott. Mindenki közül természetesen nem lehet olimpiai érmes, de pedagógusként arra is nagyon büszke vagyok, hogy a tanítványaimból tisztességes emberek lettek.”

Riersch Tamás

Fotó: Gordon Eszter

CSERNA-SZABÓ ANDRÁS

A FARSANGI FÁNKOKRÚL, avagy a kráflitól a csőregéig

Mikor e lapszámot a kedves olvasó kezébe veszi, még tart a farsangi időszak. Ilyenkor jelmezbálokat, bulikat, murikat, lakomákat és mulatságokat illik (vagy illett) tartani. Mikor van a farsangi időszak? Vízkeresztől húshagyókeddig (a nagyböjt kezdetéig). Tehát (mindig) január 6-ától (idén) február 21-ig (mozgó ünnep).

„A színe pedig legyen aransárga”

„És forrón találják elénk Vízkereszt napján, mely beharangozója a farsangnak”

„A derekán szabályos körben fehér cingulus [öv] vonuljon, amelyet köznyelven ranftlinak [ráncknak] is neveznek”

„Legyen könnyű, miként a hab és omlós hogy szinte elolvadjon az ember szájában”

A

ki kíváncsi arra, milyen lehetett egy igazi régi magyar farsangi multság, annak nincs más dolga, mint fellapozni Csokonai Vitéz Mihály Dorottyá, vagyis a dámák diadalma a farságon című komikus eposzát 1798-ból. Van itt „megfrissítő leves” (korhelyleves), levesthús, sülték, becsinált, majd végül jönnek a csemegek, persze a lakoma zárásaként. Ilyenkor már: „Liber atyánk s Comus országlott a gégen”, írja Csokonai, amit úgy tudnánk mai magyarra szabadon fordítani, hogy már mindenki torkig zabálta magát, valamint erősen betonrészeg volt (római Liber = görög Dionüszosz, aki ugye a bor és a mámor, Comus pedig a jó étel okozta öröm és a mértéktelen kicsapongás istene). Na most, Dorottyát, az aggszüzet megszállja Erisz, a vizsály istenasszonya: kráflivá, avagy farsangi fánkka változik, s így költözik a vénségbe.

„Néhány kráfli álla tányérján előtte,
Mellyel görcsös gyomrát apránként töltötte.
Éris hát tündéres erejét felvevé
S magát egy gömbölyű kis formában tevő;
S midőn a fortélyban jó módot találá,
Dorottyá tányérján egy kráflivá vála. –
Ah! vígyázz, Kisasszony, most vígyázz ám nagyon,
Im, a tányérodon méreg s veszély vagyon.
Ne higgy minden színnek s kráflinak: mert veled
Ezer bajt szerzte, meglásd, ha lenyeled!”

Ne haladjunk tovább, inkább hallgassuk meg, milyen szabályokat állít fel Inyestermester 1932-ben a kráflival kapcsolatban: „legyen könnyű, miként a hab és omlós, hogy szinte elolvadjon az ember szájában. A színe pedig legyen aranyárga. A derekán szabályos körben fehér cingulus [öv] vonuljon, amelyet köznyelven ranftlinak [ráncknak] is neveznek. És forrón tálalják elének Vízkereszt napján, mely beharangozója a farsangnak.” Vízkereszt napjáról már jócskán lemaradtunk, de farsangvégre még mindenki elkészítheti otthon, ezért közöljük a legendás színésző és háziasszony, Vízvári Mariska farsangi fánkjának receptjét 1944-ből:

„Farsangi fánk

Minden háznál sütnék fánkot, de jót nagyon kevés helyen. Tessék pontosan így megpróbálni: egy deci tejből áztatunk 4 kockacukrot és 3 deka aprított élesztőt. Mély táliba öntünk 4 tojássárgát, kevés sót és állandó keverés közt 2 deci langyos tejet, 7 deci lisztet, azután 4 evőkanálnyi olvasztott vaját és jól eldolgozzuk fakanállal egészen simává. Szükség esetén még annyi langyos tejet öntünk hozzá, hogy keményes, rétes-tésztafogású legyen. Langyos helyre állítva, kendővel letakarva, egy órán át kelni hagyjuk. Pogácsaszűrővel kiszaggatunk a deszkán és kelni hagyom még egy félóráig. Zárt tűz-

helyen bő, forró zsírban sütöm, de a zsír ne legyen égetően forró. Míg a fánkok alsó fele sül, lefödöm a lábast, de mikor megfordítottam őket a lyukas lapáttal, fedetlen lábastban sütöm a másik felét. Ha sütés közben a zsír túl forró lenne, kevés hideg zsírt teszsek hozzá. A fánkot barack, vagy málnalekvárral tálaljuk.”

Valódi szakácság vagy legújabbán átvizsgálás és tökéletesített képes pesti szakácskönyv című könyvében 1909-ben St. Hilairre Jozefa elárulja a farsangi fánkhoz való tökéletes baracklevár rendkívül egyszerű és szakszerű elkészítését is:

Sárgabarackot másképpen befőzni.

A legszebb s tökéletesen érett sárgabarackok egy szitán áttöretvén, 56 deka sárgabarackhoz vegyünk 56 deka finomra tört cukrot; tegyük ezt egy rézedénybe a sárgabarackkal együtt és fél óráig főzzük gyorsan; ezután vegyük el a tűztől és lehetőleg forróbban töltsük üvegekbe. E befőzött azon süteményekhez főleg igen jó, melyek már, miután megsüttetnek, töltetnek meg; valamint farsangi fánkhoz is való; színe pedig igen szép és igen tiszta ízű.”

Hogy a farsangi fánk nem csak édes lehet, azt Jozefától (is) tudjuk, ugyanis ugyanebben a kötetben közli a „tejfölös farsangi fánk” receptjét. De most nem ezt másoljuk ide, hanem egy ennél sokkal régebbi leírást. Simai Kristóf Némely étkek készítése módja (1795):

Tejfeles fánk

Végy mint egy fél icce (1/2 seilt Körmočbányán, Bécsben pedig egy verdung) [A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint egy icce = kb. 8 dl] jóféle édes tejfelt egy lábosba, ha megfőtt, sodorj közibe szép fehér lisztet, és főzd meg, oly hígra, mint a pépet szokták. Ha megfőtt, hűtsd ki, osztán tégy oly meleg vízbe, hogy a kezéd el ne állhassa, 4 egész tojást, de meg főjön, hanem csak futtasd meg a vízben, 's azokat osztán egyenként verd a tészta közé.

Ha így a tésztát jól felverted, darabonként rakd vajás tányérra szép kerekdedre azt formálván, hányd forró vajra, 's süsd meg szép pirosra.”

Végül, de nem utolsósorban itt van minden farsangi fánkok fejedelme: a csőrege. Avagy csöröge, esetleg csörögefánk. A nyelvtörténészek szerint a zsírban kisült csöröge „csörög”, innen a neve, a szó első előfordulása 1565-ből való, tehát fél évezrede már biztosan eszi a magyar a csörögéjét. Jókai biztosan ette, különben nem írná: „(...) poszpász-nak [ebéd utáni édesség] barátfület hoznak fel (amit csörögének, herocének, forgácsfánknak, borkorcolyának s nem tudom még mi mindenfélek is neveznek szerzet az országban), ami napkeleti virágnyelven azt jelenti, hogy szívesen látott vendég van a háznál.”

Szentesi nagyanyámnak, Cserna Csöpének egyetlen szakácskönyve volt. Egy 1947-es Móráné. Ő abból készítette a csörögét. Már mint az alapverziót. Mert a Móránében összesen négyfajta csőrege van. Most csak az elsőt idézzük 1928-ból:

Csőrege

Idő 1 óra

Tojássárga 5 db

Rum 1 evőkanál

Tejfel 2 kávéskanál

Só 1 késhegynyi

Cukor 1 kávéskanál

Liszt 25 dkg.

Vaniliás cukor 15 dkg.

Öt tojás sárgájával, egy kanálnyi rummal, 2 kávéskanálnyi tejjel, pici sóval, kávéskanálnyi cukorral és 25 dkg. liszttel közepes kemény tésztát készítünk. Vékonyra kinyújtjuk és derelyemetelővel tenyérfény kockákat vágunk belőle. Közepét derelyemetelővel többször könnyedén bevágjuk. Forró zsírban kisütjük, vaniliás cukorral meghintjük.”

TAMÁS GÁSPÁR MIKLÓST IDÉZZÜK	DÉL, RÓV. ÜZENET- VIVŐ MADÁR	NOTRE ...; PÁRIZSI DÓM	NYUGA- LOM TÖRÖK AUTÓJEL	BŐR SOR VÉGE! SHOPPIN- GOLÁS	PIRÍTOTT (MÁJ) NÉMET AUTÓJEL	TONNA KARIBI SZIGET- ÁLLAM	TERUS A TÁRGY RAGJA	HEGY SZÓ- FIÁNÁL MÁJUS ELEJE!	VOLT NETTÓ RE- GISZTER- TONNA, R.	VÁRA AZ ÓREG-TÓ PARTJÁN ÁLL	
AZ EGYIK SZÜLŐ		2									A
SVÉD AUTÓJEL		ODAHAZA			ARGON ...-TAK; ORA- HANGOK			MÁSHOVÁ PAKOL NEM ER- KÖLCSÖS			
			BECÉZETT ESZTER RÉGI, TAVÁLYI					OTTÓKA PARÁZS- TÓL KI- LYUKADÓ			
KISSÉ BÚS HAN- GULATÚ SZTORI		A BALA- TON IS EZ CSÍPÓS FÜSZER		SZIVACS TELITÉSE BÉBIFE- HÉRNEMŰ					ARZÉN ... FEKETE MÁRIA; SZIN.NŐ		
MENET VÉGE!			MESE- BÉKA! KELET, RÖVIDEN			INNI AD CSONT, LATINUL				KÉRDŐ- SZÓCSKA KELETIES NŐI NÉV	
NÉMET ZENEI GÉNIUSZ MÉTER						SULI KÖVETI!	RENDBEN, PAJTÁS! ROSSZRA SZOKIK		ALBÁNIA NOB-JELE		
TÜRELMÉT VESZTVE RÁUN			MERSZ FUR- FANGOS SZÉKELY						SÉRÜLÉS NYOMA		
... MAN; ESŐEM- BER (FILM)		GÁZ, NÉMETŰL		VASÚT- ÁLLOMÁS, RÖVIDEN TÖKFEDŐ!		NÖVÉNYI RÉSZ ANGOL SÖRFELE		SZERB VÁROS ELVETVE KIKEL			
ELLENŐR, RÖVIDEN		HÉZAG									
AZ EAK FŐVÁRO- SÁBAN ÉL				BARANYAI KÖZSÉG PÁRATLAN ESET!				KUKORI- CAÉTEL EGY KIS PÜDER!			
A TULIUM VEGYJELE		DEÁK... LAJOS; FESTŐ LÁBVÉG!			ERRE JÖHET A REPETA FOSZFOR						
	Ö									SPANYOL AUTÓK JELZÉSE	

KÖNYVNYEREMÉNY

Majtényi László: Soma, a beszélő kutya. Soma, az ír terrier születése után nem sokkal elkezdett facebookozni. Posztjait több ezren követik, osztják és lájkolják: a Balaton-felvidéken és Budapesten már sokan felismerik. A törté-

netek kutya–ember, kutya–kutya és kutya–egyéb állat viszonyokról, barátságáról, hűségéről, állítólagos vagyon elleni bűncselekményekről (konkrétan: kolbász, sajt, sülték stb.), különféle jogokról és kötelemről szólnak. Soma,

bár nincs jogász végzettsége, túéles fogakkal harapja ketté a jogfilozófia több gordiuszi csomóját is, amelyeken a kétlábúak évezredek óta csak nyamognak, szerencsétlenkedve. Mivel ő kutya, nem is törekszik saját írói stí-

lus kifejesztésére. Ha néha emelkedettebb, ez részéről nem szándékos. Csupán történetekről és érzésekről, a világ megismerhetőségének lehetőségeiről beszél. A könyvet jegyző Majtényi László (1950, Budapest) Soma egyik embere.

FEJTSE MEG A REJTVÉNYT ÉS AZ ÜZENETET!

Vágja ki az újságból a teljesen kitöltött rejtvényt, és küldje el zárt borítékban levelezési címünkre (Csokonai Nonprofit Kft., 1615 Bp., Pf. 155.), vagy adja le a szerkesztőség részére a 1153 Bp., Eötvös utca 64-66. szám alatt! A borítékra írja rá: „TIZEN5 REJTVÉNY”! Két helyes megfejtő könyvjutalomban részesül.

Beküldési határidő:

2023. február 22.

A nyeremények át nem ruházhatóak, a nyeremények változtatási jogát fenntartja a kiadó.

A nyertesek a nyereményeket 60 napon belül vehetik át a Csokonai Nonprofit Kft. szerkesztőségében.

A 2022/15. szám helyes megfejtése: **Szilveszterkor lépjük át az új év küszöbét, s az elmúlás szomorúságán átragyog az újrakezdés mosolya.**

A 2022/15. szám helyes megfejtői közül Nemes Kitti Heléna és Pálinkás Tibor Rózsáligeti László: Magyar Olimpiai Lexikon. c. könyvét nyerték.

SAKKFELADVÁNY

Egy igazi tanpélda az egyszerű mattok világából. A királyokon kívül mindössze a világos vezér van a táblán. A vezérrel tudunk a leggyorsabban mattot adni. Viszont lehet, nehezebben, mint a bástyával. Ugyanis a vezér mozgása közben könnyű olyan helyzetbe hozni az egyedülálló ellenséges királyt, hogy az nem tud lépni sehova, s ráadásul nincs is sakkban. Ezt a helyzetet nevezzük pattnak. Állásunkban legtöbbször a négylépéses mattot látják. Ez egy átlagos partiban elfogadható nyerésnek, de most legyünk ügyesebbek, és keressük a mattot két lépésben!

Megoldás:

A feladatnak három megoldása is van. Kettő megoldás kényszerítő lépéssel, egy pedig várakozó lépéssel kezdődik.

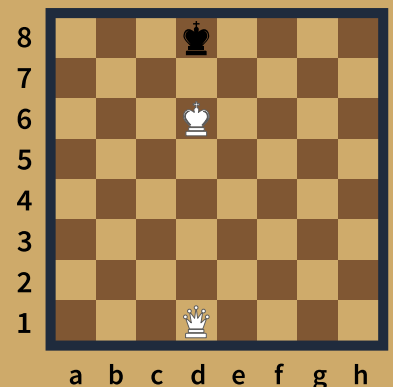
A kényszerítő:

1.Va4 csak 1.- Kc8 lehet a válasz, mely után 2.Va8 a matt.

1.Vg4 most csak 1.- Ke8 lehet és 2.Vg8 matt.

A várakozó:

1.Vd5! és erre vagy 1.- Kc8 amire 2.Va8 matt, vagy 1.- Ke8 jöhet, amire pedig 2.Vg8 a matt.

LAKOSSÁGI

Fehér franciaágy 160/175 matracral, 2 db éjjeliszekrényvel, újszerű állapotban eladó 50 eFt. Új állapotú 2 db kényelmes nagy fotel vörösbarna színben eladó 48 eFt.
Tel: 06-20/99-39319

ÜZLETI

A Központi Statisztikai Hivatal lakossági adatfelvételeihez összeírókat keresünk állandó munkára. Tabletkezelés, jó fizikai állóképesség, jó kommunikáció feltétel.
Jelentkezés:
szilvia.savai@statek.hu

Festést, mázolóást, burkolást vállalok, nyugdíjasoknak kedvezményrel. Bútormozgatással, takarítással.
Tel.: 06-30/422-1739

Jól kereső, nagy gyakorlattal és felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatal pár életjáradéki szerződést kötne egyedülálló, idős személlyel. Méltó, megbecsült, nyugodt életet biztosítunk.
Tel.: 06-70/423-0888

Akciós WC-tartály csere. Fix áron: 32.990 forintért. Új WC-tartállyal, munkadíjjal, kiszállással, garanciával és rövid határidővel. Április 30-ig.
Tel.: 06-20/412-0524

Szakképzett kertész vállal örökzöld és sövénynyírást, kertrendezést, bozótirtást, FAKIVÁGÁST zöldhulladék elszállításával, garanciával, profi gépekkel.
Szabó András 06-30/287-4348, szebbkert@gmail.com

Számítógépek javítása helyszínen, hétvégén is. Vírusirtás, tanácsadás, telepítések, alkatrészcsere garanciával. Ingyenes kiszállítás. Aradi Zoltán
Tel.: 06-70/519-2470

Kertet gondozni vágyó fiatal pár nyaralót/hévtégi házat venne a Balatonon vagy a Dunakanyarnál 36 Mft-ig.
Tel.: 06-20/454-9152

Tetődoktor Régi hajlott tetők javítása, cseréje, beázás elhárítás, bádогоzás, Lindab tető, új tető cserepezése, kisebb javítások, SOS munkák: TEL.: 06-30/622-5805, 06-20/492-4619

Tetőjavítás, ereszjavítás, csatorna tisztítás, bádогоos munkákat vállalok, beázások elhárítására. Keressen bizalommal!
Tel.: 06-20/238-3776

Bélyeget, papír-, fémpenzket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk. VI. Andrassy út 16.
Tel: 06-1/317-4757,
H-Sze: 10-17, Cs: 10-19

Fata Zsolt vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését, teljesskörű ügyintézésrel.
Tel.: 06-20/264-7752

SZOBAFESTÉS, mázolás, tapétázás bútormozgatással. Parketacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC-, szőnyegpadló-lerakás. Minőségi, precíz munka, mérsékelt áron. (Alapítva: 1998) Csapó György.
Tel.: 06-31/780-6430,
06-1/229-5694 festesma.iwk.hu

Lakossági ingyenes hirdetéseket csak e-mailben fogadunk:
hirdetes@csokonai15.hu
Telefon: +36 30 166 1557

Kerületi lakosok számára – a szolgáltatások kivételével – legfeljebb 20 szóig ingyenes megjelenést biztosítunk. A hirdetéseket az adott területi lehetőségek figyelembevételével, a beérkezés sorrendjében közöljük. A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

A közterületekkel kapcsolatos bejelentéseket megtehetik a Répszolg által üzemeltetett, ingyenesen hívható „zöldszám” is:

+36 80 205 062

NYUGDÍJAS TELEFONOSOKAT KERESÜNK NAPI 4 ÓRÁBA.

FIZETÉS: 60 000-90 000 FT

0670-554-9384

Építőanyag és tüzelőanyag
Malaky

1152 Budapest, XV., Rákos út 173.
Tel.: +36 1 308-0052,
+36 30 962 2855
e-mail: malakykft@gmail.com
Nyitvatartás: H-P: 7-17; Sz: 7-12

Konténeres sittszállítás
Építő- és tüzelőanyag
www.malaky.hu

A SZUTERÉN GASZTROTÉR PROGRAMJAI

MÁJUS 6. SZOMBAT 18.30
SZILÁRD PIANO PROJEKT
BALANYI SZILÁRD, (QUIMBY)
GALAMBOS DORINA,
KISS FLÓRA
KERTNYITÓ VACSORAEST

MÁJUS 20. SZOMBAT 18.30
PLATON KARATAEV DUÓ
A SZUTERÉN GASZTROTÉR
6. SZÜLETÉSNAPJA
VACSORAKONCERT

JÚNIUS 1. CSÜTÖRTÖK 18.30
NÉMETH JUCI-G.SZABÓ HUNOR DUÓ
VACSORAKONCERT

SZUTERÉN GASZTROTÉR
1158 BUDAPEST, BEZSILLA NÁNDOR U. 29.
+36 30 398 7029
info@szuterengasztroter.hu
www.szuterengasztroter.hu
@szuterengasztroter

WIDEX HALLÓKÉSZÜLÉK STÚDIÓ

BUDAPEST, IV. kerület
Árpád út 70.
(Újpesti Áruház bejáratánál)

Egyeztessen velünk időpontot!
06 (1) 200 1118
06 (70) 324 8005

INGYENES HALLÁSVIZSGÁLAT ÉS PRÓBAHORDÁS!

HALLÓKÉSZÜLÉK AKCIÓ
Widex M30 teljes ár:
39.900 Ft

Az akció 2023. 03. 17-ig vagy a készlet erejéig érvényes. Akciós hallókészülék vásárlása kizárólag teljesskörű audiológiai vizsgálat után lehetséges, ha a halláscsökkenés megfelelően ellátható a készülékkel. A vizsgálat és az illesztés a szakmai irányelvek maximális betartásával történik.

ARPA1/23/O2TÖ1

DARTS

CSOCSÓ

 Gamecenter

Játék, szórakozás, kikapcsolódás

Ezekhez szükséges felszereléseket széles választékban megtalálja webáruházunkban, www.gamecenter.hu-n és a XV. kerületi szaküzletünkben a 1158.Késmárk utca 32-ben.

+36/20-982-91-68 +36/20-329-58-40

BILIÁRD

PÓKER

**HAB A TORTÁN
BORIBON ÉS A 7 LUFI**

Írta: Marék Veronika

Szereplők: Rezes Judit és Szabó Győző; Zenei munkatárs: Szabó Mihály Simon

Az előadás időtartama: kb. 45 perc és 1 éves kortól ajánljuk!

Az előadást követően kézműves foglalkozással várjuk a gyerekeket.

A HAB A TORTÁN sorozatban színészházaspárok mutatnak be egy-egy kortárs meséből készített előadást.

A Pagony Kiadó és a Jurányi Ház közös programja. A programsorozat a Mastercard támogatásával valósul meg.

2023. MÁRCIUS 12. VASÁRNAP 10.00, CSOKONAI MŰVELŐDÉSI ÉS RENDEZVÉNY HÁZ

JEGYÁR: 1000 FT

A jegyek elérhetők az InterTicket országos jegyirodai hálózatában és a jegy.hu weboldalon.

1153 Budapest, Eötvös utca 64-66.

+36 1 3076191 csokonai15.jegy.hu/

GÖNCZ ÁRPÁD: MÉRLEG

Szereplők:
VARGA Mária
ZSOTÉR Sándor

Rendező:
KERKAY Rita

Dramaturg:
BORONKAY Soma

Zeneszerző:
MATKÓ Tamás

**Valamit
az embernek
a múltjából
is szabad
megőriznie**

**2023.
03.04.
17.00**

A Csokonai Nonprofit Kft. és a Terminál Workhouse közös produkciója

CSOKONAI MŰVELŐDÉSI ÉS RENDEZVÉNY HÁZ

Belépő: 2400 Ft Jegyvásárlás: csokonai15.jegy.hu

1153 Budapest, Eötvös utca 64-66.

+36 1 3076191

www.csokonai15.hu